Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 86. sz. 1943 április 16 péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Nyolcévi fegyházra ítélték 17 rendbeli bűncselekményért Szoboszlai Ferencet, ki a tárgyalás előtt öngyilkosságot kísérelt meg

Bulgária felkészül az eseményekbe való bekapcsolódásra

Hitler fogadta Antonescut, ki két napos látogatást tett a főhadiszálláson

TUNISZBAN A KÜZDŐ FELEK ÁTCSOPORTOSITJÁK ERŐIKET

Politikai merénylet Bulgáriában és Belgiumban

A legújabb hadiesemények kapcsán a balkáni helyzet kerül az érdeklődés előterébe.

Mint az MTI Szófiából jelenti, a bolgár sajtóban az utóbbi két hétben vezércikkek és kommentárok láttak napvilágot, amelyek előkészítik a közvéleményt a háborús feszültség növekedésére és Bulgária esetleges bekapcsolódására az eseményekbe.

A balkáni helyzet időszerűségére mutat az elmúlt napokban Hitler vezér és Antonescu román államvezető között lefolyt megbeszélés.

A TUNÉZIAI HADIHELYZET

alakulásából gyorsan bekövetkező végkifejlődésre nem lehet következtetni.

Német katonai körökben a tunéziai helyzetet olykép jellemzik, hogy a harcok harmadik szakasza lezárult. Mintegy három nap óta viszonylagos harci szünet uralkodik Tunéziában.

Német hírforrások szerint a déli arcvonalszakaszon a tengelycsapatok utóvédei és az ellenséges előosztagok között bizonyos harci érintkezés áll fenn. Ezekre az utóvédekre hárul az a feladat, hogy a brit erőket a lehetőség szerint feltartóztassák és módot adjanak arra, hogy a tengelycsapatok zöme az új állásokat zavartalanul elfoglalhassa.

Német megjegyzések szerint nem valószínű, hogy a harcok negyedik szakasza végleges döntést hoz az északafrikai hídfő állásért vívott küzdelemben. Minden jel arra mutat, hogy elszánt ellenállásra és elkeseredett harcokra kell számítani. Pillanatnyilag úgy látszik, hogy a küzdő felek átcsoportosítják erőiket az új állásokban.

150 KILOMÉTER HOSSZÚ, 55 KILOMÉTER MÉLYSÉGŰ HÍDFŐÁLLÁS

Ugyancsak berlini tájékoztatás szerint a tuniszi tengelyhídfőállás kiterjedése a legnagyobb hosszúságban 150 kilométer, mélysége 50—55 kilométer. Az arcvonal északon a tengerparton, Cap Serretől indul ki és innen dél felé Mateuron keresztül, Medjes el Bab vidékén át Pont du Fahsig halad. Ez utóbbi hely csatlakozó pont az arcvonal nyugati és déli szakasza között. Ettől a ponttól teljes derékszögben fordul az arcvonal keleti irányban a tengerpart felé.

SZÍVÓS ELLENÁLLÁS

Mint az olasz Stefani jelenti, az ellenség előrenyomulása egyre keményebb nehézségekbe ütközik. Főleg a Tunisztól nyugatra terjedő hegyi szakaszon találkozik az ellenség áthághatatlan akadályokkal.

Medjes el Bab és Dzsebel Mansur vidékén az 1. angol hadsereg kísérlete a tengely arcvonalának áttörésére súlyos veszteségekkel kudarcot vallott. Az olasz és német csapatok szilárdan tartják állásaikat.

Minden egyes domb elfoglalása elkeseredett küzdelembe kerül az ellenségnek. Különösen a német-olasz tüzérség okoz a támadónak nagy veszteségeket.

Az elmúlt napokban ejtett hadifoglyok elárulták, hogy az angol parancsnokságnak nagy csalódást okoznak a tengely szívós ellenállásával támasztott nehézségek.

A tuniszi harctér déli szakaszán nyilvánvalónak látszik, hogy a 8. angol hadsereg nem tudja folytatni támadásait, míg az új helyzetnek megfelelően át nem szervezi hadseregét. Az elszigetelt támadási kísérletek kudarccal végződtek.

ERŐSEBB VÉDELMI ÁLLÁSOK, MINT HITTÉK

Bernen át érkezett északafrikai jelentések szerint a tunéziai arcvonalon jelenleg a 8. és 1. brit haderseg gépesített járőrei felderítő tevékenységet folytatnak. E járőrtevékenység főleg az Enfideville és Dzsebel Hadjar között létesített védelmi vonal előtt folyik.

Az itteni védelmi állások — mint Eisenhower tábornok főhadiszállásán megállapítják — erősebbeknek bizonyultak, mint ahogy eredetileg hitték. Megállapították, hogy a védelmi berendezések mélységben tagozódnak és igen jól vannak biztosítva.

A tunéziai helyzetet egyébként az újabb harcokra való felkészülés jellemzi. Az új küzdelemben — angolszász jelentések szerint — főként az 1. és 8. brit hadseregeket, valamint a francia szakadár csapatokat akarják bevetni, míg a Patton tábornok parancsnoksága alatt levő 5. amerikai hadsereg egyelőre tartalékként szerepel.

MI VOLT A MARETH-VONAL FELADATA?

A Mareth-vonalon kezdődött és még mindig folyamatban lévő északafrikai harcokról összefoglaló hivatalos jelentést adtak ki Rómában.

A jelentés leírja a Mareth-vonalat és megállapítja, hogy a francia tervek szerint is, amelyek „sivatagi Maginot-vonalról" szóltak, a Mareth-vonal feladata csupán az volt, hogy első akadálya legyen a Libia felől feltételezett olasz támadásoknak. A Mareth-vonal hátránya a megkerülés lehetősége volt, ami Gabes elfoglalása után válságra vezethetett volna. Mindezekkel a veszedelmekkel a számbelileg az ellenfélnél sokkal kisebb tengelyerőknek kellett szembenézni. — A sok kedvezőtlen körülmény ellenére a tengelycsapatok feladataikat viszonylagos sikerrel oldották meg, amit lehetővé tett az, hogy mindenütt, ahol harcra került a sor, a legnagyobb katonai erényeket gyakorolták. Nem egy esetben súlyos ellenséges támadásokat vertek vissza, ellentámadásba is átmentek, kiragadták az ellenség kezéből a fontos állásokat és meghiusították ezzel az ellenség tulajdonképpeni hadászati céljainak elérését.

Emellett — a jelentés szerint — a 8. brit hadsereg a legmodernebb és leghatalmasabb erőt jelenti. A gyalogság kitűnően ki van képezve, harci szellemtől áthatva, felfegyverkezése különb, mint a világ bármely más gyalogságáé. Az angol tüzérség kitűnő és jól szervezett, az angol páncélos egységek a legjobbak közé tartoznak a világon. A vezérkarok főnökeit a legtapasztaltabb katonákból válogatták ki, ezenfelül a 8. brit hadsereg sokszor 10.000 gépesített járművel rendelkezik és nagy tengeri és légi flotta támogatja. A RAF és a szárazföldi erők együttműködése bárkinek mintául szolgálhat.

Az ellenség terve az volt, hogy két főtámadást valósít meg, még pedig egyet a parti övezetben és a másikat a déli sivatagi szakaszon. Lényegében meg akarta ismételni el-alameini kísérletét. A Mareth-vonal előtt az arcvonal támadás során, **noha 100.000 ágyúlövést adtak le, a RAF pedig félmillió bombát dobott le,** az ellenség emberben és anyagban oly súlyos veszteséget szenvedett, hogy kénytelen volt az arcvonal támadástól elállni, csapatait átcsoportosítani és a megkerüléshez folyamodni. Mindez **12 nappal késleltette a támadást.**

A hivatalos jelentés azután a tunéziai csata többi szakaszát is részletesen leírja, kiemelve, hogy a tengelycsapatok minden fegyverneme milyen nagy mértékben oldotta meg a hősies helytállás feladatát a túlerővel szemben. Ezzel a hősies magatartással sikerült biztosítani a tengelycsapatok hadmozdulatainak tervszerű végrehajtását és az ellenséges tervek lehető hátráltatását.

HITLER—ANTONESCU TALÁLKOZÓ

A Német TI jelentése szerint Hitler vezér és kancellár április 12-én fogadta Antonescu tábornagy, román államvezetőt, aki két napig tartózkodott a Führer főhadiszállásán. Antonescu tábornagy szerdán visszaérkezett Bukarestbe.

A kiadott hivatalos jelentés szerint az általános politikai helyzetről és a bolsevizmus, valamint a vele szövetkezett angol amerikai plutokráciák elleni közös harc kérdéseiről folytatott megbeszéléseket, amelyeken Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Keitel vezértábornagy, a véderő főparancsnokságának főnöke is résztvett, a német-román barátságnak és a háromhatalmi szerződésben szövetkezett nemzetek megrendíthetetlen harcközösségén szelleme hatotta át. A Führer és Románia államvezetője újból kifejezésre juttatták szilárdan eltökélt szándékukat, hogy Európában az ellenség elleni harcot rendületlenül, valamennyi erejük latbavetésével a meg alkuvásnélküli győzelemig folytatják. A román nép a tengelyhatalmakkal vállvetve a végső győzelemig folytatja a harcot. Európa felszabadításához való történelmi jelentőségű hozzájárulásával megteremti a román nemzet jövője biztosításának alapját — fejeződik be a hivatalos jelentés.

NYOLCADIK TALÁLKOZÁS

A hivatalos jelentés kiegészítéséül azt közlik, hogy a román államvezető látogatása a Führer főhadiszállásán annak a szívélyes barátságnak jegyében folyt le, amely régóta összefűzi a Führert és Antonescu tábornagyot, továbbá a német és román véderő fegyverbarátságának szellemében, amely véderők 1941 június 28-a óta vállvetve harcolnak Keleten.

Ezen az összejövetelen a Führer és Antonescu tábornagy ezúttal nyolcadszor találkoztak egymással. A legutolsó találkozás negyedévvel ezelőtt, január 10 és 11-én volt a Führer főhadiszállásán.

Pánamerikának együtt kell éreznie Európával

Az argentin külügyminiszter Argentina magatartásáról

Buenos-Aires, április 15. Ruiz Guinazu argentin külügyminiszter a „pánamerikai nap" alkalmával mondott beszédében kijelentette, hogy Argentina hű marad a pánamerikai egység alapelveihez. Ugyanakkor azonban hangoztatta a miniszter, hogy **minden amerikai országnak meg kell őriznie egyéniségét és függetlenségét. Argentina is mindig meg tudja majd védelmezni felségjogait és önállóságát.**

A külügyminiszter ezután a pánamerikai kérdéssel foglalkozva hangsúlyozta, hogy **Argentina mindig előmozdította a pánamerikai gondolatot**, amennyi-

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

ben az a célok azonoságát, a gazdasági egységet, az államok jogi egyenlőségét és a békére és igazságosságra való törekvést jellemzi. **Ezért éberen igyekszik megakadályozni, hogy megszegjék azokat a szigorú szabályokat, amelyek Amerika biztonságát garantálják. De megakadályozza azt is, hogy olyan eszméket csempésszenek be, amelyek nem egyeztethetők össze a szabadság, a család, a tulajdon és a hazaszeretet eszméivel.**

Végül a külügyminiszter hangsúlyozta, hogy **Argentina nem feledkezik el arról a tiszteletről sem, amellyel az amerikai szárazföldön kívüli országoknak tartozik és hogy Pán-Amerikának együtt kell éreznie Európával, amelynek kultúráját és történetét köszönheti.** (NTI.)

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A kubáni hídfőnél az ellenség több hadosztállyal és sok páncélossal nagy támadást indított, amit veresen visszavertünk.

A keleti harctér többi szakaszán nem voltak lényeges harci cselekmények.

Északafrikában és a Földközi tengeren

A tunisi arcvonalon kemény harcokban meghiusítottuk az ellenség sok helyi támadását és előretörését. Néhány kisebb betörési helyet azonnal megindított ellentámadással megtisztítottunk.

A légi haderő harci és közelharci repülőgépkötelékei megtámadták az ellenségnek az arcvonalra menetelő gépesített erőit és jelentős veszteségeket okoztak a menetoszlopokban.

Az olasz főhadiszállás közleménye:

A tuniszi arcvonal egész hosszában élénk harci tevékenység folyt, különösen a nyugati szakaszon, ahol ismételten visszaverték az ellenség heves tüzérségi előkészítés után megindított támadásait.

A német vadászrepülők légi harcokban lelőttek két Spitfire gépet.

Angol-amerikai repülők Cagliari ellen intézett légitámadásai a külvárosi negyedekben csekély károkat okoztak. A polgári lakosság köréből áldozatot nem jelentettek. Az azonnal felszállt olasz vadászok négy négymotoros repülőgépet lelőttek. Egy ötödiket a légvédelmi ütegek pusztítottak el. (MTI)

Meghiusult brit partraszállási kísérlet

Berlin, ápr. 15. A Nemzetközi Tudósító Iroda jelenti a *tunisi helyzetről:*

A csütörtökre virradó éjszaka a Cap Szerrat vidékén egy brit partraszállási különítmény a tengeren át próbált a tengelyvonalak hátába kerülni. A parti biztosítók aránylag jó látási viszonyok mellett az angol vállalkozást idejében észrevették és parancsuknak megfelelően a különítményt bántatlanul közel engedték a parthoz, úgyhogy az angolok azt hihették, hogy nem biztosított partrészt sikerült elérniök.

Amikor az angolok egész hadianyagukkal partraszálltak és hozzáfogtak, hogy *rést vágjanak a drótakadályokon át, a parti biztosítók gránátvetőikkel és nehézfegyvereikkel pusztító keresztűz alá vették a partraszállt erőket.* A támadás olyan megtépetésszerű erőt az angolokat, hogy nem is próbáltak védekezni, hanem halottaikat és sebesültjeiket otthagyva, pánikszerű sietséggel vonultak vissza naszádjukra, amely három súlyos találat ellenére elmenekült az éjszakába.

Az északtunéziai hegyi arcvonalon, Medjes el Bab térségén a tengelycsapatok lendületes támadásukkal *az előző napon megmaradt betörési helyet rendbehozták és a régi főharcvonalat teljes szélességében ismét helyreállították és ezen túlmenően kibővítették saját előterüket.* A francia katonákkal megerősített brit állászcsapatok, különösen a tengelycsapatok közepes és könnyű gránátvetőinek tüzétől jelentékeny veszteségeket szenvedtek. (MTI)

Német gyorsnaszádok sikeres támadása a La Manche csatornában

Német gyorsnaszádok az április 14-re virradó éjszakán a La Manche csatornában megtámadtak egy angol hajókaravánt. Saját veszteség vagy rongálódás nélkül *elsüllyesztettek két angol romboló*t, *egy előőrsnaszádot*, valamint egy tüzérségi gyorsnaszádot pedig oly súlyosan megrongálták, hogy elveszettnek kell tekinteni azokat.

A német gyorsnaszádok elsüllyesztettek egy *4000 tonnás tartályhajót*, amely elsüllyedésekor magával rántotta az egyik segítségére siető kisebb hajót. Két torpedó eltalált egy másik 4000 tonnás hajót, úgyhogy az süllyedő állapotban hagyta el az ütközet színhelyét.

Nyugati légiháború

Az ellenséges repülőgépkötelékek Németország keleti vidéke ellen intézett zavaró támadáson kívül a csütörtökre virradó éjszakán megtámadták *Stuttgartot.* Bombatalálatok következtében a város lakónegyedeiben a lakosság körében veszteségek voltak. Az éjszakai vadászgépek és a légelhárító ütegek *lelőttek legalább 23 angol bombázót.* Két másik ellenséges repülőgépet szerdán a megszállott nyugati terület partvidéke felett pusztítottunk el.

Nehéz német harci repülőgépek nagy kötelékei az április hó 15-re virradó éjszakán heves támadást intéztek *a Londontól északkeletre fekvő Chelmsford ipari város ellen.* Sok robbanó- és gyújtóbomba ledobása után nagy tüzeket és rombolásokat figyeltek meg. (MTI)

Brüsszel, ápr. 15. (NTI) Az angol-amerikai bombatámadások célpontja szerda délután *Brügge polgári lakossága volt.* 16 – és 17 óra között egy erősebb kötelék megtámadta a várost és a lakóépületekre bombákat dobott. Eddig négy halottat számoltak meg. (MTI)

Gyilkos merénylet Janev bolgár képviselő, a parlament külügyi bizottságának elnöke ellen

Szófia, április 15. (MTI.) Janev Sotir bolgár országgyűlési képviselőt, a parlament külügyi bizottságának elnökét csütörtökön reggel ismeretlen tettesek Szófiában meggyilkolták.

Janev éppen irodájába akart belépni, midőn két személy revolverből több lövést adott le rá. Janev azonnal kiszenvedett. A tetteseknek sikerült elmenekülniök.

A déli órákban kiadott hivatalos jelentés beszámol arról, hogy a nyomozás azonnal nagy erélyel megindult.

Janev Sotir egyike volt Bulgária legismertebb politikai és közírói egyéniségeinek. 1891-ben született. A háború kitörése óta a leghatározottabban a tengely hatalmak hívének mutatkozott.

Meggyilkolásával kapcsolatban különösen érdekes körülmény, hogy még szerdán este nagyobb politikai gyűlést tartott Szófiában s rajta kívül Szvetkov Bogumil, a „Brannik" hazafias mozgalom egyik vezetője és Sokorov Ljuben, Szófia alpolgármestere tartottak üléseket a fővárosban.

A lapok tanúsága szerint mind a három személy a kormány külpolitikáját akarta népszerűsíteni. A lapok kifejtették, hogy Anglia és Amerika mindig ellene voltak az egyesült Nagy-Bulgáriának és hogy a szovjet hasonlóképpen nagy veszélyt jelent az ország függetlenségére. Ebből levonták a következtetést, hogy Bulgáriának együtt kell haladnia a tengelyhatalmakkal a végső győzelem, az új európai rend felépítése felé.

Politikai merénylet Brüsszelben

Merénylők agyonlőtték Colint, a Belga Ujságíróegyesület elnökét

Brüsszel, ápr. 15. (NTI) *Colin Pál, a „Nouveaux Journal" című lap igazgatója és a Belga Ujságíróegyesület elnöke szerdán este*, néhány perccel 18 óra után revolveres merénylet áldozata lett.

Miközben súlyosan sebesült állapotban a kórházba szállították, *merénylője agyonlőtte egyik alkalmazottját*, aki állandóan kíséretében volt, amióta annak idején már egy izben merényletet kíséreltek meg ellene. Ez akkor meghiusult.

A merényletet okát kétségtelenül *Colin politikai magatartásában kell keresni.*

Colin Pál csütörtökön reggel *4 órakor belehalt sérüléseibe.*

További jelentések szerint letartóztattak *egy kilenc tagu terrorista bandát, amely Brüsszelnek egy terrorista negyedként ismert részében merényleteket követett el belga állampolgárok ellen.*

Mint később jelentik, letartóztatták egyik cinkosát annak a merénylőnek, aki Colin Pált, a Nouveaux Journal igazgatóját agyonlőtte. (MTI)

A bombázott olasz városok élete

A gyermekeket, asszonyokat elköltöztették, a férfilakosság közös étkező- és lakóhelyiségeket használ

Az olasz lapok sűrűn foglalkoznak most a bombázott városok életével. Megírták, hogy az északi olasz városok bombázása nem találta kézüsletlenül a lakosságot. Nemcsak azért, mert Mussolini már 1939-ben komolyan figyelmeztette a városok lakóit hogy gondoljanak az esetleges bombázásokra, hanem azért is, mert az északi városok a háborúbalépés óta csaknem állandóan ki voltak téve az ellenség kisebb-nagyobb támadásának. Alig múlt el hét, hogy ne jelentek volna meg ellenséges gépek a város felett.

Tehát a lakosság hozzá is szokott ezekhez a támadásokhoz, mindenesetre komolyan számításba vette az esetleges nagyobbarányú bombázást. Már jóval a most bekövetkezett támadások előtt **vidéken biztonságba helyezték az asszonyokat és a gyermekek egy részét.** Igénybe vették a vidéki nyaralók, tanyák, majorságok, gazdaságok épületeit és azokat az épületeket, amelyeket a kormány és a magánosok lázas igyekezettel építettek a háborúbalépés óta, számítva a bekövetkezett rombolásokra.

A gyermekeket úgy osztották csoportokba, hogy azok iskolai tanulmányaikat is folytathassák, tanítóik és tanáraik vezetése és felügyelete mellett, ahol ez lehetetlen, ott a rádió segítségével folyik tovább a tanítás.

A legszükségesebb bútorok vidékre szállítására a kormány és az illetékes városi hatóságok megengedték, hogy a zár alá vett magánautókat és géperejű szállítóeszközöket üzembe helyezzék. Visszaadták a beszolgáltatott gumiabroncsokat és benzint utalványoztak.

Általánosan elrendelték a legszigorúbb lakásbejelentési kötelezettséget. **A nagy lakásokat több kisebb lakásra osztják és a magánosok lakásait úgy veszik igénybe, ahogy az a rendkívüli idők megkívánta szociális követelményeknek megfelel.** Általános elv az, hogy **minden helyiséget és minden használható mellékhelyiséget igénybe vegyenek és kihasználjanak.**

A városok bútorraktárai és az erre a célra szervezett magazinok *a károsultaknak azonnali természetbeni segítséget nyújtanak* berendezési tárgyakban élelmiszerekben és ruházati cikkekben. A párt tagjai nagy körültekintéssel és gondossággal intézik a szerencsétlenül járta ügyeit. A megrongált lakásokat azonnal felülvizsgálják abból a szempontból, hogy azok lakhatók-e. *A kitört ablaküvegek pótlására kátrányos papírt és falapokat alkalmaznak.* Gondoskodnak tüzelőanyagról is.

A nemrég életbeléptetett polgári mozgósítás új lakás- és élelmiszerintézkedéseket tett szükségessé. E célból közös lakó- és étkezőhelyiségeket állítottak fel ahol a közös étrend biztosítja a munka folyamatosságát.

A színházak, mozgók, éttermek és kávéházak teljesen alkalmazkodtak a rendkívüli viszonyokhoz. *Este nincsen nyitva nyilvános helyiség.* Néhány színház beszüntette előadásait, vagy meg sem nyitotta kapuit. *Az emberek korán fekszenek és korán kelnek. Osztatlan munkaidőben dolgoznak: reggel nyolctól, déltől háromig.* Az óvóhelyeket úgy rendezték be, hogy *éjjel, a riadók alkalmával is zavartalanul folytathatja kiki pihenését.*

Különösen nagy szigorral járnak el a hatóságok azokkal szemben, akik a bombázás okozta helyzetet igyekeznek kihasználni. Azokat, akik a rommá vált épületek között fosztogatást, vagy eltulajdonítást kísérelnek meg, *rögtön ítélő bíróság elé állítják és a legtöbb esetben halálra is ítélik őket.*

A hatóságok nagy gondot fordítanak arra is, hogy a *gazdátlanná vált háziállatokat gondozzák.* A városok biztosabb részén kutya- és macskatelepeket létesítettek, ahová azok az állatok kerülnek, melyek a romboló sok következtében hajlékukat, gazdájukat elvesztették. Súlyosan büntetik azokat, akik ezeket az állatokat barbár módon bántalmazzák vagy elpusztítják.

Mit mondott Hull a háborúról

Genf, április 15 (Német TI.) Washingtonból jelentik: Hull külügyminiszter szerdán este az „amerikai nap" alkalmával beszédet mondott a pánamerikai unió összejövetelén.

— A pánamerikai unió 1935-ben Montevideóban rendezett ülésén — mondotta többek között — megvetették az amerikaközi összetartás alapját és ennek további fejlődésének a mostani háború az amerikaiakat politikailag felkészülten találta.

— Kijelenthetem ma, hogy a győzelem elérésére irányuló intézkedéseket tökéletesítettük. **Ez nem azt jelenti, hogy a háborút már megnyertük. Ettől még messze vagyunk. Még hosszú és kemény utat kell megtennünk, telve fáradsággal, teherrel és gonddal.**

Hull ezután igyekezett a szovjetségesek számára kedvező képet rajzolni a harcterek helyzetéről és ismertette azokat a célokat, amelyekért az Egyesült Államok állítólag küzdenek.

RÖVID TÁVIRATOK

Berlin, április 15. (Interinf) **A német parti biztosító járművek Cherbourg magasságában brit gyorshajó kötelékeket állítottak meg és harcra kényszerítették.**

A Le Havretól nyugatra eltérülő tengerrészen a könnyű német parti haderők szintén ellenséges kötelékekre bukkantak. Az ellenséges kötelék már az első német lövések után megfordult és nagy sebességgel eltünt az éj sötétjében. (MTI)

Páris, április 5. (NTI): A párisi sajtó vichyi jelentése szerint egy angol búvárnaszád a Földközi tengeren elsüllyesztette az 1310 tonnás Casis francia teherhajót. A Casis árúforgalmat bonyolított le Dél-Franciaország és Korzika között. További jelentés szerint 8 francia tengerésztiszt és a legénység két tagja életét vesztette a többieket az olaszok megmentették. (MTI)

Meteor Mozgó műsora

Pénteken, szombaton 5 és 7 órakor!
A legszebb magyar film!
A barátság és szerelem himnusza!
Bajtársak
Szilassy László, Simor Erzsébet és Timár József főszereplésével.

Vígszínház mozgó

Az afrikai harcok legizgalmasabb világfilmje:
Dzsarabub
Fősz.: Doris Duranti, Carlo Ninchi, Mario Ferrari.
A hősiesség, a bajtársiasság himnusza!

Hungária Filmszínház

MA UTOLJÁRA!
Maláji kalózok
Főszereplők: Massimo Girotti, Camillo Pilotto.
Előadások: 5 és 7 órakor.

Apolló filmszínház

Herczeg Ferenc regénye filmen!
A láp virága
Fényes Alice és Jávor Pál a főszerepben.
Előadások: 3, 5, 7 órakor.

A Kormányzó Ur családja és a királyi palota lakói hat hadiárváról való gondoskodást vállaltak

A Kormányzó Úr hitvesének kezdeményezésére a Főméltóságú Család, valamint a királyi palotának és tartozékainak lakói az „Adjunk apát a hadiárváknak" mozgalom keretében hat hadiárváról való gondoskodást vállalta.

Kállay miniszterelnök tájékoztatót adott római útjáról a külügyi bizottságban

A képviselőház külügyi bizottsága gróf Teleki Mihály elnöklésével csütörtökön összeült. Az ülésen résztvett Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter, Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke s a kormány tagjai.

Gróf Teleki Mihály elnök az ülés megnyitása után a bizottság nevében hálás köszönetet mondott a minsterelnöknek azért, hogy Rómából történt hazaérkezése után ilyen rövid időn belül módot talált a bizottság összehívására és tájékoztatására.

Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter **tájékoztatta ezután a bizottságot római látogatásáról és az ott folytatott megbeszéléseiről.** A bizottság tagjai közül többen kérdéseket intéztek a miniszterelnökhöz, aki azokra részletes választ adott.

A külügyi bizottság a miniszterelnök tájékoztatóját és a kérdésekre adott válaszát helyeslessel tudomásulvette.

Statáriális halálos ítéletek Zágrábban

Zágráb, április 15. A lapokban és falragaszokon közlik a közönséggel, hogy **a rögtönítélő bíróság halálra ítélte kommunista kémkedésért, illetve az ebben való segédkezésért** Kusmics szabómestert, Huszankovics Anna Kristó háztartási alkalmazottat, Gajevics elbocsátott állami tisztviselőt, Radanovics szabómestert, Niksics hivatalnokot és Bozsovics magántisztviselőt.

Pavelics államvezető a két utóbbi halálbüntetését húszévi fegyházra változtatta át.

A többi halálos ítéletet golyó által végrehajtották. (MTI.)

Húsvétra szeretetcsomagokat visz a Mansz birtokos asszony csoportja a sebesült katonáknak

Kellemes, bensőséges hangulatban folyt le tegnap a MANSz birtokos asszony-csoportjának teadélutánja, melyen a nagyszámú, előkelő közönség élén dr. *Kölcsey* Sándorné is megjelent.

A birtokos csoport elnöke özv. *Öry* Jánosné köszöntötte a tagokat, kedves vendégeket, köztük dr. Ferenczy Károlynét, mint előadót. Megnyitójában beszámolt arról, hogy a sebesült katonákat Nagypénteken fogják megvendégelni. *Körülbelül 400 sebesülthöz látogatnak el.* Már eddig is rengeteg süteményt, kalácsot, édességet, cigarettát stb. ajánlottak fel az asszonyok.

Ezután dr. *Ferenczy* Károlyné nagyon értékes, hangulatos és mindig időszerű problémákat fejtegető előadását tartotta meg arról, hogyan lehet az asszony — mint a Példabeszédek Könyve mondja: derék asszony — koronája az ő férjének.

— Elsősorban teljes önzetlenséggel, egyéni céljainak és törekvéseinek családi életünkbe való beleolvasztásával, a túlságos önállóság feladásával. *Az igazi asszony csak családjáért, házáért él, alárendeli magát a család érdekeinek.*

— *Másodsorban erélyesnek kell lennie.* Tudja kezében tartani a gyeplőt, hiszen erély nélkül az egész háztartas felbomlik.

— Az erélynek *ikertestvére a szeretet.* Az erély szeretet nélkül zsarnokság, ellenben szeretettel párosulva bölcsesség, okosság.

— *Az igazi asszony jellemző vonása az állandó munkálkodás is.* Az igazi asszony nem bizza a kisgyermekeket alkalmazottak gondjára csak azért, hogy ő addig sétálhasson, szórakozzék. Pedig milyen sok otthontalan árva szív van a sok otthon mellett. Férjek, akiknek feleségük s ha nincs otthon, gyermekek, akiket a nevelőnő, szegény helyen pedig az utca nevel.

Befejezésül arról szólott dr. Ferenczyné, hogy a mindennapok lehúzzák az asszonyi lelket, a gondok, bajok, nélkülözések, aggodalmak felőrlik lelkét. Ha azonban szeretettel teljes szíve hangjára hallgat, ha el tud menni Krisztushoz erőért, akkor valóban derék asszony lesz, akkor valóban hűséges segítőtársává válik urának

A komoly gondolatokat tartalmazó, élvezetes kedves formában előadott mondanivalókat a jelenlevő asszonyok nagy figyelemmel hallgatták, viharos tapssal jutalmazták.

Ezután az ízlésesen megterített asztaloknál felszolgálták a teát. Háziasszonyok voltak a következők: *Öry Jánosné, Ökrös Julia, Polgári Istvánné, Nagy Imréné, Szathmáry Józsefné, Birinyi Imréné, Vértessy Jánosné, Csobay Lászlóné, Bakk Mariska dr. Tervey Tamásné.*

Keresztény középosztály lapjai:

REGGELI MAGYARORSZÁG

PEST

Este MAGYARORSZÁG

Hétfői MAGYARORSZÁG

Időszerű kislexikon

Mibe kerül egy óriás csatahajó? Körülbelül 125 millió svájci frankba. Egy nagyobb tengeralattjáró hajó ára 7 millió, egy 40.6 cm. hajóágyú ára 1 millió, egy 35 tonnás tank ára félmillió, egy bombázó repülőgép ára félmillió, egy ejtőernyő ára 1200 svájci frank.

Egy kis kert

vagy egy barázda, hogy milyen nagy jelentőséggel bír az emberek életében, mutatja az a vágy, amellyel igyekeznek azt megszerezni. A magyar ember életéhez hozzátartozik a föld szeretete, innen van, hogy életének főcélja ma is, hogy valamit magáénak mondhasson. Szántóföld, kis kert előtte mindenik olyan fogalom, amelyre felteszi egész életének küzdelmét. Szereti házát, annak környezetét felékesíteni, kedves virágokkal, amelyekhez hozzászokott, már gyermekkorában. Szereti a földet, a barázdát, amelyre ráhullatja verítékcseppjeit. Az én kertem, az én földem. A magántulajdon megbecsülését azért védi élete árán is. Ennek a kiskertnek és földnek megnövekedett az értéke, mert vér hull érte. Amikor csak az adás-vevés mértéke szabályozza árát, akkor nincs olyan nagy ára, mint most, amikor rámegy sokaknak az élete és az életben maradt pedig vitézsége jutalmául nyer birtokot. A föld tápláló ereje most is ugyanaz, mint a béke éveiben, rá ugyanaz a nap küld sugarat és a harmat úgy születik, mint évezredekkel ezelőtt. A földet most védeni kell, a rajta valókkal együtt, nem nyereség vágyból, hanem azon az ősi jusson, amellyel birtuk annyi századon keresztül. Meg kell mutatni, jó barát és ellenség előtt, hogy mi a földet szeretettel míveljük és nagy ragaszkodással meg is védjük, mert ránk szállott hősök vére árán, kezeink közé kaptuk, hogy rajta építsünk, rajta éljünk és beletemetkezzünk! Ennek a földnek, amelyre azt mondjuk: édes hazánk, van számunkra nemcsak igénete, hanem hűsége is. Aki engedi, hogy az élet kenyere helyett rajta gyom teremjen, az megbünhődik. Aki megtagadja, az hontalanná lesz és a legkeserűbb kenyeret szerzi meg magának. Aki ezen a földön honfitársai élete és vagyona ellen tör, magának lesz sírt ásója. Akik tudnak beszélni a földdel, azt a föld életre tanítja meg. Nem csoda tehát, ha a magyar vitézség olyan tisztelt mások előtt, mert ennek a nemzetnek élniakarása a föld szeretetében van, amelyen szánt, vet, lakóhelyet épít. — Hozzáhajlik szívével a búzatáblához, amint imádsággal szegi meg kenyerét. Kertjének gyümölcsfáit megtakarítja szépen, hogy ártó féreg idő nap előtt pusztulást ne okozzon. A magyarban Isten különösen erőssé tette a föld tulajdonának szeretetét.

Az élet fenntartásának módjai és eszközei változhatnak, de nem változik a birtoklás égő vágya, magunkénak tudni egy kicsiny területét a hazának, ahova messze idegenből is visszatér a gondolat. Egy nagy egésszé forrasztani összse a kertet és szántóföldet, melyen élni akar sok millió magyar. A nagy küzdelmekben értelmét adni a harcnak, hogy a legkisebb is oda álljon győzelmes hitével a hitetlenek ellen.

Virágba boruló tavaszunk szépségét igazán az tudja megbecsülni, akinek van érzéke a földben meglátni mindazt a kincset, amit megad egy szorgalmas nép késő nemzedékeinek is. A nagy magvetés ideje arra is tanít a földön, hogy a jövő termése csak úgy a mienk, ha érte megdolgozunk. Nem azok fáradnak el, akik nap-nap után vetnek, hanem a henyék az élet semmitevői. Aki nem dolgozik, ne is egyék. Egy ideig táplálkoznak ezek is, megrövidítve másokat, elorozzák a megélhetés kenyerét, de előbb-utóbb rajta veszítenek, mint azok, akik feketén adnak és vesznek, azt hivén, hogy így biztosíthatják mások hátrányára életük jólétét.

A föld nem ezt tanítja. Tanítja a tisztességes munka árán a becsületes életet, amit nem rombolhat le a háború fergetege. A próbák alatt hajoljon meg mindenki, de nem úgy, hogy amikor fák törnek derékba, akkor a cserje, vagy a gaz ölje meg az új hajtásokat. A mai nemzedéknek már látni kell a megállást hűséggel a földön, nem a fekete kijátszást egymás ellen, mert ennek nagy igazságszolgáltatása és bünhődése lesz. Ha éhezőt látsz, szegd meg kenyeredet, a mezítelent pedig ruházd fel. (si.)

A magyar mérnöki kar hőskora most érkezett el, mondotta a kultuszminiszter

Budapest, április 15. A Hungária Magyar Technikusok Egyesülete a Horthy Miklós-híd budai hídfője közelében székházat és internátust épített. A székház és internátus alapkőletétele csütörtökön délelőtt történt ünnepélyes külsőségek között.

Az ünnepélyen **Szinyei Merse Jenő** kuluszminiszter beszédet mondott:

— **A magyar mérnöki kar multja tele van szebbnél szebb eredményekkel.** Büszkék lehetünk mérnökeinkre nemcsak teljesítményük, hanem hazafias szellemük és közéleti szerepük miatt is. Az elmúlt évtizedek alkotó munkájából kitörölhetetlen az ő nevük.

A magyar mérnöki kar hőskora azonban valójában csak most érkezett el. A világ technikai haladása egyre nagyobb feladatokat ró a műszaki emberre a mérnökre. Az ipari termelés rohamléptekkel halad előre és a mezőgazdaság technikai újjászervezése a legsürgősebb feladataink közé tartozik. A magyar utak a mérnöki agyvelő terveire és a mérnökök által irányított építő munkára várnak.

A miniszter éljenzéssel fogadott beszéde után az alapító okmány aláírására került sor. A díszes kivitelű okmányt elsőnek József királyi herceg írta alá, majd Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter, Bornemisza Géza iparügyi miniszter, Mihilich Győző rektor magnificus és Stacho Tibor írták alá nevüket.

Hatalmas sziklaomlás Marostorda megyében

Száz köbméteres szikladarabok omlottak le

Marosvásárhely, április 15. Ratonya és Palotailva marostordamegyei községek között a 4. számú állami közúton sziklaomlás történt. Az út ilt a Maros jobbpartján húzódik. Az úgynevezett Szalárd-telepnál, a folyóval szembeni útszélmentén hatalmas sziklafal mered az égnek. **Ennek a hatalmas szikla falnak a részei megmozdultak és óriási, 100 köbméteres sziklad arabok omlottak az úttestre. A sziklaomlás morajlását kilométerekre lehetett hallani.** Szerencsére abban a pillanatban senki sem tartózkodott az útszakaszon, úgyhogy emberéletben nem esett kár. A sziklaomlás következtében az úton járómüves nem haladhatnak keresztül.

Az állami útépítészeti hivatal az úttest szabaddá tétele érdekében azonnal megkezdte az intézkedéseket. Munkásokat vezényeltek ki a helyszínre és valószínűnek tartják, hogy a sziklaomlás által elzárt útszakaszt 48 óra elteltével ismét átadhatják a forgalomnak.

A szakértők véleménye szerint a sziklaomlást az a gyakori természeti jelenség okozta, hogy **a sziklafal hasadékai között a tél folyamán megfagyott víz most felolvadt és meglazította a köveket, amelyek azután alázuhantak.**

Az államnak évi 400 millió pengő haszna van a dohányzáson

Az OMGE dohánytermelési bizottsága, továbbá a Dohánytermelők Országos Egyesülete kimondta felosztását és a két szervezet tegnapi alakuló közgyűlésén a Dohánytermelők Országos Szövetsége név alatt egyesült. Elnökké gróf **Bethlen Pált** választották, aki székfoglalójában hangoztatta, hogy az új szövetség célja a dohánytermelők és dohánykertészek érdekeinek országos képviselete. Az ezévi állami költségvetésben a dohányból származó jövedelem 371 millió pengővel szerepel, ami a dohánygyárak időközben történt emelését figyelembe véve 400 milliónak felel meg. A dohánytermelés és gyártás több mint 150.000 munkásnak ad kenyeret.

Dr **Papp Szász Tamás** ismertette a jégkárbiztosítás problémáját. Élénk vita után a szövetség **a kötelező jégkárbiztosítás mellett döntött.**

A Szepesi Szövetség összejövetele

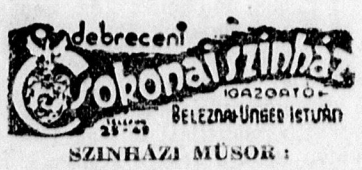
A Szepesi Szövetség csütörtökön este baráti összejövetelt tartot a Páll söröző különtermében. Az összejövetelt **Horvay Róbert** elnök nyitotta meg, bejelentette két régi szövetségi tag, Ruffy Varga Kálmán és dr Hadházy Zsigmond halálát, akiknek halálával igen nagy veszteség érte a szövetséget.

Az összejövetel további részében **Grósz Alfréd** késmárki tanár tartott előadást Késmárk nevének újabb magyarázatáról. Hangoztatta, hogy a régi álláspontlal szemben ő a **kes-mark** kifejezést tartja helyesnek. A tiroli Alpokban ugyanis a kes szó **jeges hegyet** jelent s a Szepességet s így Késmárkot is nagyobbrészt a II. Endre király feleségével Gertrudissal bejött német telepesek alkották.

A rendkívül érdekes előadáshoz több tartalmas hozzászólás történt, melyekben sok régi emlék elevenedett fel a Szepességről. Hozzászólott többek között dr **Flachbart Ernő** egyetemi tanár és **Széll László** akadémiai tanár is.

Vitéz dr Nábrády Mihály lett a VI. Cserkészkerület főtitkára

A Magyar Cserkészmozgalom országos parancsnoka a debreceni cserkészkerület főtitkárává vitéz dr. *Nábrády* Mihály ref. főgimnáziumi tanárt nevezte ki. Nábrády Mihály kinevezésével egy igen kiváló pedagógus került az igen fontos tisztség és munkásságához igen nagy reményt füz a kerület cserk zete.

SZINHÁZI MÜSOR:

Péntek este: *Pillangókisasszony.* Kivételesen egynegyed 7 órakor.

Szombaton délután: Mária főhadnagy, filléres helyárak.

Szombaton este: **De mi lesz Vikivel?**

Pillangókisasszony

Az 1906. év nevezetes Operaházunk történelmében. Az olasz operairás ünnepelt és dédelgetett komponistájának Giacomo Puccinek olasz földön bemutatott, de ujból átdolgozott Pillangó kisasszony című dalmüvét operaházunknak adta bemutató előadásra. A mű, amelyet addig a nagynevű szerző csekélyértékü munkájának tartottak, a budapesti bemutatóval hódító útra indult s rövid idő alatt világsikert jelentett. Az azóta eltelt majdnem négy évtized csak fokozta ennek a nagyszerű dalműnek hódító varázsát s állandó müsordarab lett az operaházak színpadán. Giacomo Puccini, aki minden zenei fejlődésre haladásképes érzékenységgel reagált s amellett hallatlan melódiabőséggel szőtte át müveit, zenéjében és gondosan megválogatott szövegkönyvében olyan teatrális hatásokra épített, amelynek megejtő szépsége s varázsa pillanatok alatt meghódítja a közönséget. A csodálatosan szép és költői kifejező erejü melodiák hangszerelésének nemes érettségében lenyügöző szint és fényt kapnak. Étekintetben a **Pillangókisasszony** gazdag poézisével zenei kifejezéseinek szinpompájával emelkedik ki Puccini müvei közül.

A **Pillangó kisasszony** debreceni előadása mind szereplői, mind pedig a zenekar tekintetében müvészi becsertékét illetően kitünőnek minősíthető. **Kubányi Vilmos** karnagy, a videki lehetőségek figyelembevételével olyan kitünő munkát végzett, amelyről csak őszinte elismeréssel szólhatunk. A zenekar telten és kifogástalan mértéktartó módon szólaltatta Puccini melódiáit. Ilyen színvonalas tolmácsolás régen nem hangzott már fel a Csokonai Színház orkeszteréből. A jó kvalitású zenekar reagáló készséggel követte a vendég-dirigens intenciót s eredménye egy élményt nyujtó szép este.

Dobay Lívia Madame Butterfli szerepét olyan színészi kvalitásokkal mintázta, melynek elhiteto őszintesége varázslatos erővel tartotta fogva a közönséget. Nemesen kultúrált színes és szépen csengő szopránja játszi könnyedséggel old meg minden technikai feladatot s azon felülemelkedve kifejező készségének művészi tökéletességével, átéléseinek igaz értékeivel valósággal elbüvöli a hallgatóságot. A darab mezzoszoprán partiját **Dósa Mária** énekelte, müvészi tökéletes formálással. Hangjának meleg tónusa, kifejezéseinek mély drámisága a legőszintébb rokonszenvvel találkozott.

Halmos János a Pinkerton szerepében nyujtott feledhetetlent. Gyönyörű színes tenorja, nemes stilusban tartott előadásmodora a legkiválóbb jó tulajdonságokkal rendelkezik. Élményt nyujtó éneke invencióval fogalmazott előadásában hosszú időre emlékezetes marad számunkra. **Hámory Imre**, a konzul szerepét elevenítette beérett rutinnal. Széptónusu baritonja igaz és bensőséges sikert jelent a nagyszerű művésznek. **Ifj. Toronyi Gyula** a tenorbuffo szerepét szépen csendülő tenorjával emelte a sikeres tolmácsolás szintjére. A királyi biztos alakját **Szomolányi János** vitte színpadra, megalapozott ének- és játéktudással. **Hódossy Judit** a Pinkerton felesége szerepét jó kvalitásokkal alakította.

Külön dicsérettel kell megemlékezni a kórus teljesítményéről. Jó készséggel és kifogástalan készültséggel oldották meg feladatukat.

A gondos rendezésben színrehozott dalmű szereplőit előadás közben és felvonások után kitüntető szeretettel ünnepelte a közönség. A rendkivüli sikerre mi sem jellemzőbb mint az, hogy a kiváló művészeket többször vasfüggöny elé tapsolta a hálás publikum.

—ooOoo—

FILM

VIGSZINHÁZ. „Dzsarabub" A mostani roppant méretü háborúnak egyik olasz eposza ez a film, mely az afrikai háborút mutatja meg a maga borzalmas valóságában. Lélegzetelállító jelenetek sora, az olasz hősi ellenállás a halálig, mely akkor is szép ha annyi borzalom és emberfeletti küzdelem van benne, mert a haza így akarta. Érdemes megnézni. A híradó friss anyaga érdekes.

Ébredés

Tavasz van. A hótakaró elvonult a barnán csillogó földekről, s már bujnak ki a tulipánok, jácintok hegyes csücskei a puha, — párás melegedő földből. Ujra fakadó rügyeket bontanak az alvó fák. Életre kelnek a száraz ágak s a lehullt, elsárgult levelek helyett új, smaragdzöld lombot, koronát öltenek.

A mezők ujra zöldelő füvet löknek s majd bársonyos, melymes puha pázsit borul az egész rónaságra.

Előbujnak a vadállatok is odukból, hogy a téli koplalgatások után mohó igyekezettel pótolják az elmulasztottakat. Fürge mozdulatokkal igyekeznek a verőfényes napsütésben egy kis eleség után.

A rügyező, ébredő gallyacskákon apró madárkák hangos koncertjükkel vigan ugrándozva dicsérik a Napot s a fényló sugárzuhatagban melengetik megfogyott kis testüket. Közben le-leszállnak a földre s eleséget kutatnak.

De nemcsak a növények és állatok örülnek a tavasz jöttének. Sokkal inkább a gyermekek. A hosszú, párás, esős ősz és hideg tél után mint a kalitkából kiszabadult kis rabmadár, mohó ugrándozással vetik magukat a szabadulást hozó tavasz ringó, lágy hullámaiba. Az utcákon, a réten, az erdőben mindenfelé kacagó gyermekszereggel találkozunk tavaszkor. Vig, szertelen hancurozással adnak kifejezést valami meg nem magyarázható titokzatos kibontakozásnak. A felnőttek is kedélyesebbek, őszintébbek lesznek egymáshoz Mindenki örömest kész a legnagyobb feladatok végrehajtására is. Titokzatos erő serkent, ösztökél embert, növényt, állatot munkára, fejlődésre. A kertekben, mezőkön megkezdődik a munka. Szántanak, vetnek. Mindenütt szorgos kezek gondoskodása látszik. S milyen örömmel, csillogó szemekkel végzik fáradnatatlanul tennivalóikat a langyossá vált, tavaszi napsütéstől felmelegedett mezőkön, a dalos pacsirta zengő csicsergése közepette.

Milyen más ilyenkor minden A színek, az érzések: Gyorsabban lüktet a szivünk, forróbb a vérünk s minden, minden egyszerre megváltozik, mihelyt kibuvik az első kis virág, az első füszál.

Ébred az erdő, a mező téli álmából. Ébred a munkakedv, — ébred a szabadság merész gondolata s forróbbak lesznek a vágyak.

Kókainé Tékár Gizella.

Légiriadó Londonban

Lisszabon, április 15. (MTI.) Az angol hírszolgálat jelenti, hogy az angol fővárosban csütörtökön hajnalban légi riadó volt. (MTI.)

Csokonai Színház
PÉNTEK ESTE
Pillangókisasszony
A m. kir. Operaház teljes együttesével és karrészlegével!
SZOMBATON DÉLUTÁN
filléres helyárakkal
Mária főhadnagy
ESTE
De mi lesz Vikivel
Csanak Béla mulatságos operettujdonsága!

Általános utazási tilalom Norvégiában

Stockholm, április 15. Oslói hivatalos jelentés szerint április 20-án egész Norvégiában **általános utazási tilalom lép életbe.** Ez a tilalom nem vonatkozik a nagyobb helységek környékén 3 km-es körzetben levő elővárosokban való közlekedésre. **Itt** külön engedély **nélkül lehet** utazni. **Minden más utazáshoz rendőri engedély szükséges és csak fontos esetekben adnak utazásra engedélyt.**

Robbanás egy portugál személyvonaton, — tizennyolc halott

Lisszabon, ápr. 15 (MTI) Mirandelából érkezett jelentés szerint egy zsúfolt személyvonat *egyik kocsijában robbanás történt. A robbanás következtében 18 ember meghalt, igen sok utas részben súlyosan megsebesült.*

A robbanás az egyik III. osztályú kocsiban történt. Mint a vizsgálat megállapította, az egyik utas a szabályok ellenére az ülés alá rakétákkal és tüzijátékokhoz szükséges más anyagokkal telt csomagot helyezett. A csomagot egy vigyázatlanul eldobott cigaretta felgyujtotta.

A 18 holttestet elszenesedve szedték ki a kigyulladt vasuti kocsiból.

Debrecenből számos találmányt küldtek fel a Feltalálók Szövetségének kiállítására

A közelmultban, a Magyar Feltalálók Országos Szövetsége elnöke, dr. vitéz József Ferenc főherceg rádióelőadásban foglalkozott a magyar feltalálók zsenialitásával és ugyanakkor mostoha sorsával... Hangoztatta, hogy tenni kell valamit, ha nem akarjuk, hogy annyi érték menjen ezután is veszendőbe, amennyi évszázadokon át feltalálóink meg nem értése miatt elpusztult. A nemzetek versenyében azok a nemzetek kerülnek az élre, akik a folytonos fejlődés szavát megértve, az új találmányokat nemcsak alkalmazzák, hanem feltalálóikat megfelelő támogatásban részesítik. Nemzetünk sorsa összefügg találmányaink sorsával. Feltalálóinkat kamatmentes kölcsönökkel, műhellyel, kísérleti intézettel kellene segiteni, hitelezni kellene a jó találmányok szabadalmi díjait mindaddig, míg a feltalálók találmányaikból jövedelemhez jutnak. Szükséges egy jobb szabadalmi törvény megalkotása... Az idő rohan, a nemzetek versenyében azé lesz a győzelem, amelyiknek több találmánya szolgálja a haladást. Hazánknak különösen szüksége van erre. Aránylag kevesen vagyunk, de gyakran mi gyujtottunk eszméket a világba, más nemzeteket megelőzve...

•

Ezek a szavak kellően rávilágitanak a magyar találmányok sorsának jelentőségére... A magyar nép kiapadhatatlan ötletermelése állandóan találmányok tömegével ostromolja a szabadalmi hivatalt és ha ezeknek a találmányoknak egyrésze nem jelentős, a fennmaradó százalék még mindig nemzetünk kiapadhatatlan zsenialitását jelzi..

Az 1942. évben Debrecenből 27 találmányt jelentettek be szabadalmazásra, tehát a magyar városok közül Budapest után a legtöbbet. A Magyar Feltalálók Szöveségének a mult esztendőkben rendezett kiállításain több debreceni feltaláló nyert díjat és értesülésünk szerint az idén is több debreceni találmányt mutatnak be...

•

A kallódó magyar értékek megkeresésével és felemelésével lehet segiteni a magyar feltalálók és találmányok problémáin. Meg kell teremteni azt a kisérleti és kutató intézetet, ahol a feltalálók munkáját elősegitik, támogatják, kisérletéhez minden szükséges anyagot rendelkezésére bocsátanak... A pénzintézeteknek szélesebb körben kellene foglalkozniuk egészséges és hasznothajtó találmányok finanszirozásával, kísérletek elősegitésével... A magyar értékkutatás, melyet Gencsy profeszszor teremtett meg, még a kezdet kezdetén áll, pedig elég a Gencsy-codex nehány új tanulmányát átnézni, hogy meggyőződjünk arról napjainkban milyen erős munka folyik a találmányok frontján és milyen érdekes és korszerű kérdésekkel foglalkoznak... Elég itt nehány példát kiragadnunk. Az aszúsitott szőlő szirupjából és mézből készitett csukamájolaj pótlót, mely „folyékony nap" néven szerepel... A rollószerüen felgöngyölithető háztetők találmányát, mely lehetővé tenné, hogy a napi munka szobákban is szabad levegőn folyjon, de rossz idő esetén egyszerű gépezet segitségével pillanatok alatt a tetőzet visszagördithető legyen...

Ujszerű fütőkészülék, mely a szoba különböző részeiben elhelyezett, fóként a magasban levő és lefele ható hősugarú fémburu segitségével a szoba különböző részein egyenletes meleget áraszt villany, vagy gázfütéssel és azzal az előnnyel is jár, hogy tetszésszerinti búra kapcsolható be, tehát egyes részei jobban fütethetők a helyiségnek, mások kevésbbé... — Földrengés előjelző készülék... Egy szemvédő és füldugaszoló készülék, mely lehetővé teszi, hogy valaki a legzajosabb helyen és teljes villanyfény mellett is nyugodtan aludhasson... Uj szappan találmány, melyet egy gyomnövényből sikerült előállitani. A szappan tisztitó hatóanyaga háromezerszerese a rendes szinszappannak. Az uj szappan egyáltalán nem habzik, de tisztitó hatására mi sem jellemzőbb, mint az, hogy még a nyomda- és bélyegpármafestéket is egészen könnyen leviszi... Ezer és ezer hasonló, színesen patakzó ötlet, találmány, melyek mind a magyar gondolat és ötletgazdaság kincses nagyszerüségét dicsérik..

A magyar nemzet feltaláló nép..., természetes, hogy a legmagyarabb város, Debrecen feltalálói nagy számmal szerepelnek a magyar gondolat és ötlet reprezentánsai között... A jövő, bisszük, könnyebbé fogja tenni a magyar feltalálók útját, ezt a mulban meglehetősen rögös, keserves útat...

A finn ujságírók húcsútávirata

A Budapestről elutazott finn ujságíró delegátus vezetője Numelin külügyi sajtófőnök a következő táviratot intézte **Ullein Reviczky Antal** rendkivüli követ, meghatalmazott miniszter sajtófőnökhöz:

„A finn ujságíró küldöttség a legszivélyesebb köszönetét fejezi ki a Magyarországon töltött felejthetetlen napokért s egyben a legjobb kivánságait tolmácsolja a magyar népnek. Éljen Magyarország, Numelin".

Ismerjük meg városunkat

Komáromi-utca.

Híres, neves debreceni familia volt a Komáromi-familia. Összenött ez a név a város életével. A család tagjai előkelő állást töltöttek be nem egyszer és magyar lelkük javát adták hitükért és nemzetükért.

Házuk ott állott, ahol ma a pénzügyigazgatóság áll és úgy is nevezték a legutóbbi időkig, már azért is, mert ebben a házban igen fontos történelmi esemény zajlott le annakidején. Amikor a Rákóczi-féle szabadságharc lehanyatlott és a nagyságos fejedelem már nem látott itthon kiutat, kiment Lengyelországba, hogy külföldi segitséggel jöjjön vissza. A segitségkérés azonban nem sikerült és igy bizta meg egyik jeles hivét, báró Károlyi Sándort, hogy igyekezzék megvédeni a magyar szabadságharc ügyét. Báró Károlyi Sándor levelezést kezdett a labanc császári hadak fővezérével gróf Pálffy Jánossal, akivel vegre is abban állapodtak meg, hogy Debrecenben találkoznak. Erről a találkozásról értesiteni kellett a nemes várost, melynek akkori főbirája senki más nem volt, mint a jeles Komáromi család sarja, Komáromi György. Nemcsak debreceni főbiró, ami nagy tisztet jelentett akkor is, de Bihar vármegye alispánja is volt Komáromi György, aki a helyi politikán túl az országos eseményekben is jelentős szerepet játszott. Igy nem véletlen az, hogy a császári főmegbizott Pálffy János fövezér és báró Károlyi Sándor, a bujdosásra indult fejedelem maradék hadainak vezére, a Komáromi-házban találkoztak és napokig itt tanácskoztak a tennivalókról. Hogy milyen jelentős személy volt Komáromi György, bizonyitja az, hogy ezeken a tanácskozásokon ő is részt vett. Mint ismeretes, itt vették pontról-pontra szerbeszámba a kuruc szabadságharc felszámolását és azokat a lehetőségeket, melyek a békét megteremthetik. Nem volt könnyü a sora Pálffy Jánosnak, de Károlyi Sándornak sem, aki mögött egy ország állott és várta, hogyan fogja ezt a kényes feladatot ellátni.

Pálffy János gróffal a titkáran kivül, aki Pulay János volt, a bécsi udvar egy másik kiküldötte is részt vett a tanácskozáson. Lindenheimi Locher Károly, míg Károlyi Sándor legnagyobb segitsége néhány kuruc tisztjén kivül Komáromi György főbiró volt.

Végre megegyeztek, pontról-pontra szedték az egyezség minden feltételét s ezeket a pontokat aztán 1711-ben hirdették ki Szatmáron, mint a mai napig is ismert szatmári béke feltételeit, illetve pontjait.

Holott inkább és jogosabb lett volna debreceni békének hirdetni, mert minden pontja itt teremtődött.

A Komáromi család emlékét, de mindenekelőtt a nagy főbiró emlékét őrzi, de ugyanakkor a szatmári béke neven ismert béke pontozatainak összeállitását is a Komáromi-utca név Debrecenben.

Hitler 54. születésnapja

Berlin, április 15. A Führernek április 20-án lesz az 54. születésnapja. (NTI.)

— **A mentők munkája.** Márciusban összesen 621 esetben vették igénybe a mentőket és tüzoltókat, 19 öngyilkossági esetből 8 férfi és 11 nő volt. Elsősegélyben részesült 75 férfi, 42 nő, 19 gyermek. Az esetek és szállitások közül 405 esetben nappal, 88 alkalommal éjszaka, 106 izben a belsőségen és 387-szer a külsőségre vonoltak ki. A mentőkocsik 793 kilométernyi, a mentőautók 2373 km útat tettek meg.

— **A város társadalma** szegénysegélyezésre márciusban összesen 5.513 pengőt fizetett be önkéntes megajánlásokból. Esetenként segély cimén 3200 pengő, szükséglakásokra 234 pengőt, lakbérsegélyekre 192 P, ruhasegélyre 338 P, cipősegélyre 344 P, útiköltségre 132 pengőt fizetett ki a szociális ügyosztály. Közgyógyszerellátásban részesült 1599 családfő 2815 családtaggal, 2238 gyógyvényt adtak ki. Négy napközi otthonban 276 gyermeket ápoltak.

Tárgyalás előtt felvágta ereit, nem akart a bíróság előtt beszélni, végül töredelmes vallomás után nyolcévi fegyházra ítélte a honvédtörvényszék Szoboszlai Ferencet

Alig néhány hét telt még csak el azóta, hogy a debreceni rendőrség izgalmas, szinte detektívregénybe illő hajsza után elfogta az ország egyik legveszedelmesebb betörőjét, a rendkívül vakmerő és elszánt Szoboszlai Ferencet Annak idején részletesen beszámoltunk arról, hogyan fogták el Szoboszlait először Ujpesten, hogyan szökött meg a szombathelyi fogházból, hihetetlen vakmerőséggel, hogy jutott el ismét Debrecenbe és **itten több napos hajsza után hogyan lőtte le több revolverlövéssel az Alföldi Takarék uj palotája mellett az egyik próbarendőr.** Szoboszlai a lövés által okozott súlyos sérülések következtében kórházba került s így elkerülte azt, hogy rögtönítélőbíróság elé állíthassák. Ilymódon került, mint katonaszökevény a debreceni hadbíróság elé, mely csütörtökön reggel tartotta meg ügyében a főtárgyalást.

Szökés, lelövés, öngyilkossági kísérlet után bíróság előtt állt Szoboszlai Ferenc

Szoboszlai, aki egész életében a vakmerő megoldásoknak a híve volt, mint ezt több tette is bizonyítja, **a csütörtökre virradó rozással ki akarta kerülni a haditrvényszék szigorú ítéletét s öngyilkosságot kísérelt meg** celájában. Valami módon sikerült neki egy törött zsilettdarabot keríteni s ezzel a karján fel akarta vágni az ereit. A zsilet azonban rossz volt, vagy tette végrehajtásához nem volt elég lelkiereje s így csak lényegtelen sebeket okozott. Hamarosan észre is vették kísérletét s elsősegélyben részesíthették. Így a reggeli tárgyalás megtartásának semmi akadálya sem volt.

Nem sokkal nyolc óra után vezették be a bíróság elé daróc-ruhában, súlyos láncokkal megvasalva, szuronyos katona kíséretében Szoboszlai Ferencet. Nehézkesen mozogva, borotválatlan arcán is átütő halálos sápadtsággal állott bírái előtt.

A néma vádlott

A tárgyalás Szoboszlai újabb ötlete következtében meglepő drámaisággal kezdődik. **Szoboszlai ugyanis a bíróság kérdéseire konokul hallgatott.** A vezető bíró igyekszik rábeszélni, hogy hagyja abba szinlelését, mert konok hallgatása esetén is megtartják a tárgyalást s így még védeni sem lesz alkalma magát.

— **Beszél vagy nem beszél?** — kérdi a vezető bíró.

Szoboszlai **hallgat...**

— Akkor felolvasom a vádiratot, — mondja a bíró, s kezdődik Szoboszlai bűnlajstromának részletes ismertetése.

Az első vád: szökés büntette, mert Szoboszlai 1942-ben az oroszországi hadszíntérről, ahol az egyik munkásszázadban volt kint, önkényesen eltávozott és hazaszökött, továbbá, hogy a szombathelyi fogházból, ahol mint vizsgálati fogoly volt őrizetben, megszökött.

Tizenhét betörés és lopás

A további vád többrendbeli üzletszerűen elkövetett lopás büntette. Charkovban ellopta egyik bajtársának az állomás ülésén hagyott pisztolyát, Debrecenben Ménes Lajosné üzletébe két ízben, Rákóczi Mihály szücsmesterhez, Német Lajos lakásába, Hegedüs Albert pékmester segédeinek szobájába, Herskovics Menyhért kereskedő üzletébe, dr. Dávid Mihályné üzletébe, Magolcsai Nagy Ferenc raktárába tört be. De betöréseket követett el Szombathelyen és Komáromban is. Szombathelyen Jákfalvi Lajos és Szántó Béla lakásába, Komáromban szintén több helyre. Szoboszlai igazán nem volt válogatós tolvaj. Mindent lopott, ami csak a kezeügyébe került. Télikabáttól borotvától, szappantól fényképezőgépig mindent összeszedett. Vádolja még az ügyész sikkasztás büntettével, — közokiratthamisítás büntettével és szolgálati büntettel. Szoboszlai ugyanis korábban a sopron-kőhidai fegyház lakója volt. Innen kedvezményképpen kivitték a hadműveleti területekre munkára. Azonban innen mihelyt alkalom kínálkozott megszökött. Az egyik állomásparancsnokságnál mint Horváth István honvéd jelentkezett s azt állította, hogy lemaradt a társait hazaszállító vonatról. Az állomásparancsnokság, hogy segítsen rajta állított ki neki egy menlevelet, amellyel sikerült neki hazakerülni Ő azonban nem elégedett meg ezzel, hanem a menlevelet kijavította, mely szerint ő tizedes. Így közokiratthamisítást is elkövetett. Végül szolgálati büntettet követett el azzal, hogy katonai felszerelését valahol elhagyta.

— Beismeri, hogy a felolvasott bűncselekményeket elkövette — kérdezi végül a vezető bíró.

Szoboszlai az újabb kérdésre is megmarad konok hallgatása mellett.

Szoboszlai beszélni kezd

Kiendelt védője ekkor kéri, hogy beszélhessen a vádlottal. A tárgyalást öt percre felfüggesztik, nem telik le teljesen az öt perc, mikor már hozzák vissza Szoboszlait. A tárgyalás ujra kezdődik s most már Szoboszlai beszél...

A bíró még egyszer végig megy vele a vádbeli cselekményeken. Szoboszlai részben beismer, részben tagad.

— De hiszen a rendőrségen és a helyszini szemle alkalmával már mindezeket a cselekményeket beismerte — mondja neki a bíró. — Hát akkor most miért tagad?

— Azért, mert nem én követtem el.

— Akkor miért ismerte be a rendőrségen és a helyszini szemle alkalmával?

— Azért, mert azt mondták, hogy jobb ha minél hamarabb beismerem. Segítek vele a rendőr ségnek is, no meg magamnak is, mert akkor hamar tárgyalásra kerül az ügyem és úgy is kivisznek a frontra.

Szoboszlai kihallgatása után sor kerül a tanúk kihallgatására.

Dr **Dávid Mihályné** elmondja, hogy még karácsony előtt történt az üzletében a betörés. Ruhaneműeket és sok fehérneműt lopott a tolvaj, mintegy kétezer P értékben.

Nuszbaum Ernő, aki Ménes Sándorné üzletében alkalmazott, a következő tanú. Az üzletbe két ízben történt betörés. Az egyik alkalommal 15 rend ruhát s több apróholmit, míg a másik alkalommal ismét ruhaneműeket lopott a tolvaj.

— Tudta ki a tettes — kérdezi bíró.

— Csak akkor tudtam meg, — mikor a rendőrök helyszini szemlére lehozták az üzletbe Szoboszlait.

— Beismerte Szoboszlai akkor, hogy ő követte el a lopást?

— Igen beismerte, minden kényszer nélkül. Elmondta részletesen azt is, hogyan követte el a cselekményt.

/ Na, mit szól ehhez Szoboszlai — kérdezi a bíró most Szoboszlait, aki korábban tagadta, hogy elkövette a cselekményt

— Nem én tettem — felel a vádlott.

Jönnek a többi tanúk. **Rákóczi Mihály** szücsmester, akinek kirakatából egy ezüstróka boát lopott a vád szerint Szoboszlai úgy hogy a kirakatüveget betörte. — Szoboszlai tagad.

— De ezt már bevallotta egyszer, különben is megtalálták a boát Papp Istvánnál, a krumplis zsákok között elrejtve, nem maag rejtette azt oda?

— Nem tekintetes bíró úr. Én nem tettem.

Ezután sor kerül **Magolcsai Nagy Ferenc** kihallgatására, akinek nagy része volt abban, hogy korábban Ujpesten Szoboszlait elfogták.

— December 20-ára virradó éjjel történt nálam a betörés — mondja a tanú — elloptak négy bundát, készpénzt, s azonkívül még több ruhaneműt. Néhány nappal később az utcán figyelmes lettem egyik elhaladó bundás nőre. **A bunda ugyanis nagyon hasonlított az ellopott bundák egyikéhez. Utána mentem a nőnek, aki az egyik borbélyüzletbe ment be.** Telefonáltam a rendőrségre, ahonnan ki is küldtek egy detektívet. A detektív bement az üzletbe, onnan előállította a nőt a rendőrségre A bundát majdnem teljes határozottsággal felismertem, azonban a nő egy vételi blokkal igazolta, hogy a bundát a Benyáts-cégtől vette.

Nem nyugodtam azonban bele az esetbe, **s másnap a Benyáts cégnél ki is deritettük, hogy a blokk hamis.** Lementünk a lány lakására, ahol megtudtuk, hogy a bundát a völegényétől Szoboszlai Ferenc festosegédtől kapta. A leány nem volt otthon, sógorához ment. Utána mentünk s ott találtuk Szoboszlai Ferencet is. **Hamarosan kiderült minden. Szoboszlai azonban rendkivüli ügyes séggel az utolsó pillanatban a házból megszökött. A többi bunda sorsa is kiderült hamarosan.** Az egyiket megtaláltuk Szoboszlai édesanyjánál, a másik Papp Istvánnénál volt, míg a harmadikról megtudtuk, hogy azt Szoboszlai Ujpesten lakó hugának adta.

— Felutaztunk Ujpestre s ott **nemcsak a bundát találtuk meg, de Szoboszlait is. Ismét meg akart szökni, de most már résen voltunk és elfogtuk.**

— Na Szoboszlai, ezt a tettét beismeri?

Igenis beismerem **Szükségem volt a pénzre, azért követtem el.**

— Mondja csak, hova rejtette el maga a lopott holmikat?

Földalatti rejtekhely

— Két rejtekhelyem is volt. **Az egyik a Dobozi-temetőben az egyik kripta mellett.** Itt egy gödröt ástam. **A másik a vámospércsi vasút mellett, az egyik** bakterház. Ezt még gyermekkoromból ismertem.

Ménes Sándornét, majd Németh Lajos postatisztviselőt hall gatja ki ezután a bíróság. Utóbbitól közel tíz téli és egyéb kabátot, valamint apróbb holmikat lopott el Szoboszlai. Ezt a tettét minden további nélkül be is ismerte.

Herskovics Menyhérttől négy és fél pár cipőt lopott el úgy, — hogy a kirakatot betörte pisztolya csövével.

Szoboszlai most tagad, s megmarad amellett, hogy a szemlén azért vallott, mert azt gondolta, hogy úgy kikerül a frontra.

Derzsi Béla, Varga János, Keleti János, Dávid Ferenc kihallgatása után Makai Ferencet hall gatták ki, a Hegedüs Albert pékmesternél elkövetett lopás egyik károsultját, akinek minden ruháját, valamint társainak is rengeteg holmiját eliopta a tettes.

— Beismeri ezt a lopást Szoboszlai?

— Nem ismerem be, mert nem én követtem el.

— **Mondja, nem szégyelli magát, hogy így megkárosította iparostársait, akik szintén szegény emberek, nekik igen nagy kárt okozott. Hát ennyire elvetemült ember maga?** — mondja a bíró. Legalább könnyítsen lelkiismeretén azzal, hogy mindent töredelmesen bevall, ezzel bizonyítja, hogy megbánta tettét.

Zokogó anya a bíróság előtt

Szoboszlai hallgat, aztán izgatottan, halk hangon mondja:

— **Hát beismerem, én tettem.**

— Miért tagadta eddig?

— Hát Istenem, az ember iparkodik, ha lehet, kibujni a bajból.

— Szóval ezen az alapon nem ismeri be a többi cselekményét?

— Nem, azokat tényleg nem én követtem el.

A tárgyalás egyik drámai pillanatában Szoboszlai síró édesanyja áll a bíróság elé. Kijelenti hogy nem akar vallomást tenni, Ránéz fiára s azután zokogva kimegy a teremből.

Most Szoboszlai volt menyasszonya következik. Csinos fiatal leány, meglehetősen élénk hangon válaszol az elnök kérdéseire. Elmondja, hogy a múlt év októberében ismerkedett meg Szoboszlaival, aki udvarolni kezdett neki s decemberben már meg is tartották az eljegyzést. Többizben kapott ajándékot Szoboszlaitól, aki igen bőkezű volt hozzá.

— Mit gondolt, honnan volt olyan sok pénze Szoboszlainak, hogy annyi ajándékot tudott venni magának? — kérdezi a bíró. — Hiszen állása sem volt.

— **Nekem azt mondta, hogy havi négyszáz pengő fizetést kap Sokszor panaszkodott is, hogy álmos, mert éjszaka szolgálatban volt.**

— Költekező életmódot folytatott Szoboszlai?

— Igazán nem mondhatom. **Nagyon csendes ember volt. Néha mentünk csak el a moziba és utána cukrászdába.** Azt tudom, hogy sohasem ivott.

„Töredelmes vallomást akarok tenni"

Szünet után, mikor a szuronyos katonák között bevezették a kezén-lábán megbilincselt Szoboszlai Ferencet, **szólásra jelentkezett a hadbíróság elnökénél.**

— **Töredelmes vallomást akarok tenni** — mondotta. — **Beismerem azt a két esetet is, amit tagadtam...** Reggel olyan idegállapotban voltam, hogy magam esm tudom, mit beszéltem.

— Szóval elismeri a Ménes Sándorné terhére elkövetett falbontásos betörést és a Rákóczy Mihály sérelmére elkövetett ezüst rókaprém ellopását is?

— **Elismerem...**

— Látja, Szoboszlai, ez helyes — jegyezte meg a hadbíróság elnöke. — Ha valamit elkövet az ember, azért vállalja is a felelősséget, ezt még az úgynevezett zsiványbecsület is úgy hozza magával.

— Hányszor volt elítélve? — kérdezte ezután a hadbíróság elnöke.

— **Nem tudom, nem emlék szem rá...**

— Azt talán tudja, hogy először mikor ítélték el?

— **1932-ben Debrecenben egy havi fogházra.**

Az iratokból pontosan megállapították, hogy ezután 1933-ban már kétévi fegyházra ítélték el Szoboszlait, majd 1936-ban és 1938-ban újra a bíróság előtt állott Az utolsó ítéletet a pestvidéki törvényszék mondotta ki, háromévi dologházra ítélve Szoboszlait. Ezt a büntetését a sopronkőhidai fegyházban töltötte Szoboszlai és innen jelentkezett a munkásszázadhoz.

Egyszer már ki volt tűzve a tárgyalás, de megszökött a vádlott

— A betörések elkövetése után Ujpesten fogták el, a debrecenj kihallgatás és helyszini szemle után Szombathelyre kísérték. Ügyében egyszer már ki volt tűzve a főtárgyalás, de megszökött.

Az ügyész itt megkérdezte a vádlottól:

— **Volt-e szerepe társainak a maga szökésében?**

— Egyáltalán semmi, egyedül hajtottam végre.

— Ezt nehéz elhinni. **Maga harmadmagával volt a cellában és mit csinalt a másik kettő mialatt maga kiemelte a vasrácsot és az ablaktól félrehúzta a kályhát?**

— Aludtak...

— A társai már beismerték hogy maga közölt velük egyetmást a terveiről

— Nem közöltem semmit.

Ezután részletes ismertetésre került, **hogyan szökött meg egy harisnyában, rabruhában a cellából Szoboszlai Ferenc, aki aztán még azon az éjszakán betörés útján szerzett ruhát, meg is vacsorázott azon a helyen, ahol betört, még pipát is lopott és civilruhában távozott el Szombathelyről Debrecenbe. Itt tartózkodása második napján azután a Csapó-utcán felismerték és izgalmas hajsza után a próbarendőr három revolverlövéssel megsebesítette és elfogta.**

Az iratok ismertetése után az ügyész emelkedett szólásra. A vádbeszédében rámutatott arra hogy a tárgyalás mindenben igazolta a vád adatait, amit a Szoboszlai vallomása is alátámaszt. **Szökés, sorozatos lopások és okiratthamisítás büntettében kérte bűnösnek kimondani Szoboszlai Ferencet.**

A védő a vádlott őszinte beismerése, töredelmes vallomása alapján, mellyel olyan dolgokat is elismert, melyeket nem lehetett volna rábizonyítani, **kérte a hadbíróság méltányos, emberi és megértő ítéletét.**

— Akar-e valamit előadni? — kérdezte az elnök.

— Nem! — mondotta a vádlott.

— **Legalább megbánta-e tettét?**

— **Igen.**

A bíróság ezután tanácskozásra vonult vissza.

Mit tettél megint, gyermekem?

Az elrendelt rövid szünet alatt kivezették Szoboszlai Ferencet a másik szobába. **Édesanyja, aki kisírt szemmel, gyászruhában állt a folyosón, odasietett a rabláncon levő, halálsápadt fiúhoz, gyengéden megsimogatta az öngyilkossági kísérlet következtében megsérült karját és zokogva kérdezte:**

— **Mit tettél megint, gyermekem?**

Szoboszlai arcán hangtalan zokogás rángatózott végig.

— **Talán jobb lett volna.. édesanyám** — mondotta.

A menyasszonya is odalépett hozzá.

— **Igaz, hogy azért jöttél Debrecenbe, mert végezni akartál velem?** — kérdezte.

— Dehogy — tiltakozott a vádlott.

— Azt mondták mégis...

— **Nem igaz** — felelte Szoboszlay és **cigarettát kért a leánytól. Menyasszonya odaadta a cigarettát, amit éppen szívott és a vádlott megbilincselt kezével szájához emelve a cigarettát mélyet, nagyot szívott belőle.**

— **Egyetlen fiam már csak...** — kesergett az anya. — A másik az ősszel halt meg 26 éves korában. Az apjuk meg nyolc évvel ezelőtt...

Az ítélet: nyolcévi fegyház

A hadbíróság ezután ismét megnyitotta a tárgyalást és kihirdette a szombathelyi hadbíróság ítéletét. Szoboszlai Ferencet bűnösnek mondta ki a bíróság zsökés, sorozatos betörések és lopások, egyrendbeli okiratthamisítás büntettében. Valamennyi vád tárgyát képező bűncselekmény elkövetése bebizonyult, az Elbert József kárára Győrben elkövetett betörést kivéve. **Ezért a hadbíróság Szoboszlai Ferencet nyolcévi fegyházra ítélte. Büntetéséből az előzetes letartóztatással, vizsgálati fogsággal két hónapot és öt napot kitöltöttnek vett.**

— Megértette? — kérdezte a bíróság elnöke a vádlottat.

— Igen.

— **Megnyugszik az ítéletben?**

— **Igen.**

Az ügyész is megnyugodott az ítéletben, mely így **jogerőssé vált.** Szoboszlai Ferencet elvezették és a tárgyalóterem lassan kiürült. A bíróság ítélete pontot tett az utóbbi idők egyik legérdekesebb bűncselekménye után.

Az ítélet kihirdetése után egyébként **úgy az anya, mint menyasszonya beszélgetési engedélyt kértek és hosszan elbeszélgettek Szoboszlaival.** Mindketten arra kérték, hogy **nehogy újabb öngyilkossági kísérletet kövessen el.**

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass !

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, április 10-én reggel 8 órától— április 17-én reggel 8 óráig : „Aranyangyal" Piac u. 50 sz., telefon: 34-06. — „Reménység" Csapó u. 22, telefon: 14-21. — „Szent Háromság" Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-07. — „Sas" Hatvan u. 66 telefon: 39-19. szám.

Bethánia

Bethánia szép pálmás liget
A küzdő Krisztus békés fészke,
Ide tér vissza harcaiból
Még egyszer mindent körülnézve.

Itt él Lázár, a feltámasztott,
Mártha és a húga Mária,
Sebére balzsam, karcra béke,
Falu, csend, áldás: Bethánia.

Itt közel az Olajfák hegye
S közel a pálmák vasárnapja...
Itt készül az útolsó harcra
Nagypéntek felkent áldozatja.

Bethánia kis derűs fészek
Sugárzó lelkek víg otthona
S a boldog liget lombja felett
Ottfenn komorlik a Golgota.

Béke veled, jó Bethánia!
Hozsánna zeng és a pálma leng,
Nem messze van már Jeruzsálem
Vár a kereszt már, vár odafent!

HEGYALJAI KISS GÉZA.

— A Kormányzó Úr fogadta a kárpátaljai főtanácsadót. — A Kormányzó Úr Őfőméltósága április 15-én kihallgatáson fogadta Ilniczky Sándor kárpátaljai főtanácsadót, aki a kárpátaljai viszonyokról tett a Főméltóságú Úrnak jelentést.

— Ma tesz esküt dr Hacker Ervin, az egyetem új büntetőjog-professzora. Mint ismeretes, a Kormányzó Úr a debreceni egyetem jogi karán dr Kováts Andor halálával megüresedett büntetőjogi tanszékre dr Hacker Ervin egyetemi magántanárt, a miskolci evangélikus jogakadémia rendes tanárát nevezte ki. Dr Hacker Ervin Debrecenbe érkezett és ma délben teszi le tanári esküjét dr Haendel Vilmos rektor kezébe.

— **Hírek a Mester-utcai egyházrészből.** A Mester-utcai egyházrészben a közelgő nagyhét folyamán egyházrészünk templomában a köznapi istentisztelet órájában (délután 5 órakor) bűnbáró áhítatokat tartunk. Az igehirdetők a következők lesznek : hétfőn Kovács József, kedden Vargha Balázs, szerdán Szenes László, csütörtökön Sulyok Kálmán, pénteken ifj. Kolozsváry Kiss László, szombaton Siposs Imre. Nagycsütörtökön különkelyhes úrvacsoraosztáson ágendázik Kolozsváry Kiss László lelkipásztor. Ezekre az áldott alkalmakra különösképpen hívjuk fel gyülekezetünk figyelmét. — Egyházrészünk női köre május 11-én rendezi meg szeretetvendégségét, melyen dr Makkai Sándor volt erdélyi püspök, egyetemi rendes tanár tart előadást a Baltazár-teremben. — A leánykör továbbra is vasárnap délután tartja bibliaórával egybekötött összejöveteleit. — Egyházrészünk tanácsa pedig negyedévi szokásos gyűlését április 17-én tartja az egyház kistanácstermében, melyre tanácsosainkat ezúton is szeretettel hívjuk és várjuk. Az egyházrész vezetősége.

— **Honosítás.** A m. kir. belügyminiszter a külföldi állampolgár Czmiel Mihályt feleségével, Alföldi Máriával a magyar állam kötelékébe felvette, illetve honosította.

Megkezdték a nagyerdei nyári fürdő főbejáratának lebontását

A városi nagyerdei fürdő külső képe néhány hét alatt ismét átalakul. Megkezdték a nyári fürdő főépületének bontási munkáját. **Mirgay építészmérnök vezetése és irányítása mellett egyelőre 25 ember dolgozik az épületen.** Elég jó tempóban haladnak és — amint Mirgay mérnök mondta — ha mód és lehetőség lesz rá s még több embert tud beállítani, **3—4 hét alatt befejezik a lebontást.**

Az épület helyén egyelőre nem építenek új kabinházat, hanem a kerítést emelik fel, hogy a fürdőtelepet lezárják.

Érdekes tapasztalatot szereztek a munkák közben : az épületet valóban le kellett bontani. Még állhatott volna — mondta Mirgay —, de hogy meddig, az kétséges.

Egyelőre természetesen a fedett uszoda javításához nem fognak hozzá, arra akkor kerül a sor, ha a nyári résszel teljesen rendbe jöttek. Most ez a sürgős azért, hogy mire beáll a fürdőidény, teljesen rendben legyen a nyári uszoda. Éppen eleget veszített már a város a sok huzavonán.

— **A m. kir. pénzügyminisztérium a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságnál az irodavezetői teendők ellátásával Visky Zoltán m. kir. pénzügyi irodafőtisztet bízta meg.** Ez alkalommal előljárói és kartársai meleg ünneplésben részesítették. Visky Zoltánt vezetői megbízatása, e szép kitüntetés fiatalon, munkabírásának teljében érte. Több mint két évtizede teljesít a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságnál szolgálatot és kitüntetése méltán keltett örömet kartársai és széles ismeretsége körében.

— **A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a kamillaszedéssel kapcsolatos munkálatokra a vasárnapi munkaszünetet felfüggesztette.** Eszerint május hó 2-re, 9-re, 16-ra, 23-ra, 30-ra és június hó 6-ra eső vasárnapokon a kamillaszedés, válogatás, rostálás és szárítás, valamint az ezekkel kapcsolatos munkálatok egész napon át végezhetők.

— **A Coetus Theologorum** theológiai tudományos társasága ma, pénteken délután 5 órai kezdettel az egyház Kálvin-tér 17. szám alatt levő tanácstermében ülést tar. Ez alkalommal Szenes László egyetemi egyházközségi lelkész fogja bemutatni „A gyülekezetnevelés mai kérdései" című tanulmányát. Az ülésen az elnöki tisztet dr Vasady Béla, a munkaközösség vezetője tölti be. Az ülés nyilvános, de a felolvasást követő vitában csak a Coetus tagjai vehetnek részt.

* **A Szülők Iskolája rendezésében** ma délután ½4 órai kezdettel a MÁV műhelytelep kultúrházában Uray Sándor „Nevelői feladatok a háborúban" címen majd pedig dr Bátori József „A serdülőkor problémái a fiúk világában" címen tart előadást. Belépődíj nincs.

* **Debrecen város Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága ma délután 4—6-ig tanulmányi látogatást rendez a Meteorológiai Intézetben.** Előadó és vezető : dr Berényi Dénes magántanár. Gyülekezés az egyetem központi épülete előtt délután 4 órakor. Belépődíj nincs.

* **A Német Tudományos Intézet** idei előadássorozatában holnap délután dr Mensching Gusztáv bonni professzor tart előadást Indiáról és India céljairól.

* **A „Baross Szövetség" felhívása.** Felkérjük a fűszerszakosztály tagjait, hogy folyó hó 16-án, pénteken este 8 órakor megtartandó szakosztályi ülésen a Baross Szövetség hivatalos helyiségében teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

* **Boldogh István** állatorvos új telefonszáma 13-05. (Kétmalom-u. 17.)

* **Kiss úridivatüzlet és úri szabóság 26-69 szám bekapcsolódott a telefonhálózatba. Remek** nyakkendők és mindennemű úridivat-különlegességek érkeztek. Alföldi palota.

* **Ékszerjavítást**, alakítást szakszerűen vállalok mérsékelt áron. Frisch József, Szent Anna-utca 5. sz.

— **Dr Madarász István kassai püspök** temeti P. Napholcz Pál jézustársasági tartományfőnököt Kassán ma délelőtt.

— **Angelo Rotta pápai nuncius meglátogatta Sárvárott** a jugoszláv területről szabadult szerb nemzetiségű egyének állami felügyelet alatt álló táborát, tolmácsolta a pápa üzenetét, az egybegyültekre áldását adta és ajándékokat osztott ki. Angelo Rotta örömmel állapította meg, hogy a magyar állam kellőképpen gondoskodik a tábor lakóiról.

— **A mult évben újabb hatvan darab ezerpengős bankjegyet szolgáltattak be** a Nemzeti Bankhoz — közli a Magyar Nemzeti Bank vezetősége által most kiadott részletes beszámoló a multévi működésről. — A bank összes műveletei 1942-ben 136.1 milliárd pengőre rugtak az előző évi 93.8 milliárddal szemben. Legnagyobb számban százpengős bankjegyek forognak.

— **Villanyárammal követett el öngyilkosságot** Harangozó István galambospusztai gazdálkozó. Felmászott a magasfeszültségű vezeték oszlopára és megfogta a vezetéket. Égve zuhant le és sérüléseibe belehalt.

— **Hősi halált halt Schwarzgruber Rudolf bécsi tanár,** a neves alpesi hegymászó, aki főleg kaukázusi expedíciójával szerzett nevet a tudományos világban.

— **Besurranó tolvaj ellopott a trafikból 250 darab képes levelezőlapot.** Özv. Schwartz Józsefné Csapó-utca 72. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki trafikjából ellopott 250 darab húsvéti képes levelezőlapot.

— **Elloptak 50 pengőt a nyitott lakásból.** Bodnár Mihályné Péterfia-utca 19 szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki nyitott lakásába besurranva, onnan 50 pengőt ellopott.

— **Láncon tartotta feleségét, mert ott akarta hagyni.** Csubelka György ungvári földműves napokon keresztül hagyta láncon feleségét, akit végül a csendőrök szabadítottak ki. Az asszony vallomásában igazat adott férjének, elmondotta, hogy meg akart szökni és ezért megérlelmelte sorsát. A bíróság az érdekes családi perpatvar ügyében megszüntető határozatot hozott.

Collinder svéd professzor németnyelvű előadást tartott az egyetemen

Nagy érdeklődés mellett, szép közönség jelenlétében tartotta meg tegnap a központi egyetemen előadását Björn *Collinder* „A lapp nyelv hovátartozásáról". Az előadó az *uppsalai egyetem professzora*, a finnugorságnak, különösen pedig a lappoknak kiváló ismerője. Családi kapcsolatai Magyarország nagy barátjává tették. Ezt többek között azzal is tanusítja, hogy *nyelvünket oly tökéletesen elsajátította, hogy a legcsekélyebb idegenszerűséget sem lehet felfedezni magyarnyelvű beszédén.* Bár előadása elsősorban szakköröknek szólt, nemcsak szakemberek és egyetemi hallgatók hallgatták végig az élvezetes előadást, hanem városunk érdeklődő közönsége is szép számban képviseltette magát ennél a nevezetes és ritka alkalomnál.

Bárczi Géza egyetemi tanár üdvözlő szavai után tartotta meg előadását Collinder professzor. Előadásában revízió alá vette a lappság nyelvi hovátartozandóságáról kialakult elméleteket. Szólott Ravila és Wiklund finnugor nyelvészek elméleteiről. Idézte Lehtisalo, Castrén és Wiedemann idevágó fejtegetéseit is és rokonnyelvekből vett példákkal igazolta egészen új megvilágításban azt a tételét a finnugor nyelvtudománynak, hogy *a lappság, amely fajilag különbözik a finnugorság keleti-tengeri ágától, nyelvileg mégis legközelebb áll hozzá.* Tiltakozott az ellen a feltevés ellen, mintha a lappság itt vette volna át nyelvét a keleti-tengeri finnségtől. Rámutatott arra, hogy az urali ősnyelv egy másik ágával, a szamojéddel, milyen sok elvitathatatlan egyezést mutatnak fel a lapp nyelvjárások.

A mindvégig élvezetes előadást a közönség nagy figyelemmel hallgatta végig és utána meleg ünneplésben részesítette a magyarbarát svéd tudóst. Az egyetem részéről *Bárczi* Géza professzor mondott meleg köszönetet Collinder professzornak.

— **Meggyilkolta betörőtársát,** Sosevlik Ferencet kilenc késszúrással Balogh Ferenc érsekújvári hentessegéd, majd a holttestet az érkező vonat elé tette. Baloghot elfogták és letartóztatták.

— **A terménybeszolgáltatási terv végrehajtása céljából szükség van a községi tisztviselők létszámának átmeneti felemelésére,** mondotta ki Esztergom vármegye közigazgatási bizottsága. Ennek engedélyezésére felkérik a belügyminisztert. Hasonló állásfoglalás céljából a határozatot valamennyi vármegyének megküldik.

— **Két suhanc öt pengőt lopott egy kisleánytól.** Terdik Ferencné, cipész neje, Vígkedvű Mihály-utca 13. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen két ismeretlen suhanc ellen, akik öt pengőt elloptak Erzsébet nevű nyolcéves kisleányától. A kisleányt trafikba küldték a pénzzel cigarettáért, útközben kiejtette kezéből a pénzdarabot, mire két suhanc odaugrott, felkapták a pénzt és elfutottak. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

Sírkőtolvajok jártak a Hatvan-utcai temetőben

Zong Lajos Kishegyesi-út 5 szám alatti lakos, a Hatvan-utcai temető őre, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik az éjszakai órákban egy sírkövet ledöntöttek.

Zong Lajos éppen éjszakai megfigyelő útját végezte a temetőben az utóbbi időben gyakran előfordult falopásokkal kapcsolatosan és a nagy zajra lett figyelmes. Oda sietett, a tettesek azonban meghallották lépteit és a sötétben elmenekültek. Üldözőbe vette őket, azonban izgalmas hajsza után sikerült az éjszakai sírkőtolvajoknak eltünniük. A rendőrség a lopási kísérlet ügyében megindította a nyomozást.

— **Spellman newyorki érsek** Kairóba érkezik az angol hírszolgálat szerint, a nagyhetet pedig Palesztinában tölti.

— **A lengyel főkormányzóság ban** mély hatást keltett a Szmolenszk melletti tömegsír feltárása. Ötven meggyilkolt lengyel tiszt kilétét már megállapították, közük van Smorawinski dandártábornok, Bohatyrawicz dandártábornok és Haacynski ezredes.

— **Főbelőtte magát egy szabadkai úrileány.** Szabadkáról jelentik : Megrendítő öngyilkosság foglalkoztatja Szabadka város társadalmi életét. Szülei lakásán főbelőtte magát brestinai Brestyánszky Feodora, Brestyánszky Miklós volt szabadkai rendőrfőkapitány huszonhétéves leánya. A Brestyánszky-család Szabadka régi patricius familiái közé tartozik, mindig nagy szerepet játszott s játszik ma is a város társadalmi életében, éppen ezért a tragikus halálhír nagy megdöbbenést és részvétet keltett. Egyelőre még nem lehet tudni, miért szánta el magát erre a végzetes lépésre Brestyánszky Feodora, mert búcsúlevelet nem hagyott hátra.

— **Más nevében vizsgázott le** a szolnoki fémipari iskola gépkezelői magánvizsgáján Martikány Kálmán pesterzsébeti géplakatos. A szolnoki törvényszék közokirathamisítás miatt három hónapi fogházra ítélte.

— **Németországban eltiltották az autogramadást,** mert takarékoskodni kell a papírral és a posta a háborús viszonyok között nem töltheti idejét autogram-levelek kézbesítésével.

— **Autószerencsétlenség érte Bichalonne francia iparügyi minisztert,** amint gépkocsin Párisból Vichy felé tartott. — Súlyos sérüléssel egyik párisi klinikára szállították.

— **A német szállítószakmában nagy megtakarításokat érnek el azzal, hogy az áruszállítmányok nem tesznek meg ezentúl felesleges nagy utakat.** Berlinben nem lehet többé müncheni sört inni. Kenyeret nem szabad több mint 50 km. távolságról szállítani. Egyes cégek úgy cserélték ki vevőiket, hogy minden cég csak saját körzetében lakó vevőket szolgál ki.

— **Halálos autószerencsétlenség** áldozata lett Kecskeméten Völgyesi Antal, akinek autója dr Jobbágy Andornak, a Siesta Szanatórium főorvosának autójával ütközött össze.

— **A német háziasszonyok szervezete cserealapon szerzi be a háztartási cikkeket.** A légitámadások következtében ugyanis sok háztartási berendezés elpusztult, a szükséglet jelentősen megnövekedett s így cserélik a hiányzó üveg-, porcellán-, fém- és agyagedényeket.

* **„Katonadolog" című igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ára 80 fillér.**

CÉGTULAJDONOSOK :
SESZTINA-NAGYBÁKAY JENŐ ÉS NAGYBÁKAY ANTAL
ALAPITVA 1819. ÉVBEN
SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedés
Debrecen, Ferenc József-út 23.
Ipari, mezőgazdasági és háztartási vasárucikkek nagy raktára.
Lég- és gázvédelmi cikkek beszerzési helye.

Tudományos ülés az Orvosegyesületben

A Debreceni Orvosegyesület csütörtökön délután tartotta IX. tudományos ülését a belklinika tantermében. Az ülés elnöki tisztét *Verzár* Gyula professzor, az orr-, fül-, gégeklinika igazgatója töltötte be.

Az ülés egyetlen bemutatását *Sarkady* László belklinikai tanársegéd tartotta: „Gyomorszűkületet utánzó nyombéldaganat" címen, melyben a rendkívül ritka nyombélrák egy esetéről számolt be. A bemutatáshoz *Borsos-Vachtnebel* Ödön és Jankovich László professzorok, valamint *Jáki* Gyula m. tanár szóltak hozzá.

Ezután *Jáki* Gyula előadás keretében ismertette: „A zsugorhólyag műtéti gyógyítását". Előadásában egy ritkaságszámba menő sikeres hólyagpótló műtéről számolt be. Az előadáshoz *Förő* Imre m. tanár szólt hozzá.

Skutta Árpád m. tanár: „A naevus flammeus gyógyítása" című előadása bizonyos mértékben mult heti értekezése folytatásának tekinthető. Új elméleti megfontolások alapján először neki sikerült a naevus flammeust thorium-X-szel meggyógyítani. Az előadáshoz Jáki Gyula m. tanár szólt hozzá.

Végül *Orsós* János Imre, bőrgyógyász professzor: „Adatok az erythematodes kórtanához és gyógyításához" címen előadásában fontos kóroktani összefüggésekre mutatott rá, melyek ennek az egyébként ártalmatlannak tartott betegségnek súlyosságára hívják fel a figyelmet. Az előadáshoz *Sarkady* László tanársegéd szólt hozzá.

Kemény János emlékét idézték a Kollégiumi Diákszövetségben

A Kollégiumi Öregdiákok Szövetsége csütörtökön délután tartotta baráti összejövetelét a Páll Vörös emeleti termében. Az összejövetelt vitéz *Bessenyei* Lajos dr. elnök nyitotta meg, aki megnyitójában kegyeletes szavakkal emlékezett meg dr. ardai *Janka* Géza kir. járásbirósági alelnök haláláról, aki a szövetségnek egyik leghűbb és legragaszkodóbb tagja volt s aki mindvégig megmaradt igazi diáktestvérnek.

A megnyitó után D. dr. *Nagy* Sándor kollégiumi vallástanár színes képekben rajzolta meg a *Legátus arcképét*. Könnyed, rendkívül szórakoztató módon megtartott előadása igen nagy hatást keltett a nagyszámban egybegyült öregdiákokban.

Végezetül dr. *Juhász* László nyug. ref. lelkész beszélt: „*A kollégiumi diák és a Kispipa*" címen. Előadásában meleg szavakkal emlékezett meg Kemény Jánosról és feleségéről, a Kispipa tulajdonosairól, akik a debreceni diákoknak igazi istápolóik voltak. Elmondta többek között, hogy *Kemény János rendszeresen kosztoltatott több diákot*, akkor is, mikor már nem ment olyan jól az üzeme s anyagi gondokkal küzdött. Ezzel ő olyan szolgálatot tett, amely felér *egy nagyobbfajta alapítvánnyal. Istápoltjai között ma már országoshirű emberek vannak, akik igen sokat köszönhetnek neki.*

Dr. *Juhász* László a Kispipáról szóló előadását a legközelebbi összejövetelen folytatja. Az összejövetel a régmult időkre való emlékezés közben a késő esti órákig tartott.

* **„Halálsugár" c. érdekfeszítő regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.**

Partizánok több horvátországi falu magyar lakosságát elhurcolták

Ujvidék, ápr. 15. A horvátországi Sziszek melletti kutinai járásból a tél folyamán *a partizánok elhurcolták az ott levő magyar falvak lakosságát, majd házaikat kifosztották és felgyujtották*. A horvátországi Magyar Közművelődési Szövetség megindította a nyomozást a fogságba került magyarok tartózkodási helyének megállapítására és kiszabadítására.

A vizsgálat folyamán kiderült, hogy *a partizánok több elhurcolt magyart meggyilkoltak*. Most 102 magyart, férfiakat, nőket vegyesen szabadítottak ki és helyeztek el a Sztari Jankovci és Csokovci községekben levő magyar családoknál, akik nagy szeretettel fogadták a megmentetteket.

A Közművelődési Szövetség tovább folytatja a kutatást, mert olyan értesülései vannak, hogy még mindig vannak magyarok partizán fogságban. (MTI)

Mellbe akarta magát lőni, majd a detektívek elől a kútba ugrott egy pestszentlőrinci hentes, akinél többszáz mázsa rejtett árut találtak

A közellátási minisztérium detektívjei rajtaütésszerűen házkutatást tartottak Ploninger József pestszentlőrinci hentesnél, akinek az üzlete állandóan zárva volt, esténként azonban a máskor lezárt kapun táskákkal tömegesen jöttek-mentek.

A házkutatás során az istállóban többszáz mázsa hentesárut találtak az istállóban egy elfalazott helyiségben, azonkivül az istállóban találtak még 47 darab malacot, melyet levágásra feketén vásárolt Ploninger József. A *kimozdítható jégszekrény mögött titkos zsírkamra volt, melyben öt mázsa olvasztott zsírt találtak.*

A hentes beismerte, hogy a Bácskában feketén vásárolt sertéseket egy Matuska nevű hízlalóstól. A leleplezés után a hentes *előkapta revolverét és szíven akarta magát lőni*. Kicsavarták kezéből a fegyvert. Ekkor az udvarra szaladt és *a 28 méter mély kútba vetette magát*. A detektívek kimentették és átadták az ügyészségnek.

Üzenet a frontról

Beregszászi József zászlós megnyugtató üzenetét küldi hozzátartozóinak Debrecenbe: jól van, egészséges. Mindnyájukat csókolja.

— Most van 450. évfordulója annak, hogy Kolumbus Kristóf felfedező útjáról visszatért Barcelonába. Ebből az alkalomból Barcelonában ünnepségeket rendeznek. Az ünnepségek bevezetéseképpen csütörtökön a Barcelonában állomásozó csapatok elvonultak a Kolumbus emlékmű előtt.

— Csütörtökön délután megérkezett Budapestre a magyar-olasz kultúrális vegyesbizottság, Balbino Giuliano szenátor, volt miniszter vezetésével, szokásos évi ülésére. A magyar-olasz kultúregyezmény értelmében összeülő bizottság munkája a tanárcsere, művészeti és más kultúrális szempontokból fontos kérdésekre fog kiterjedni. A bizottság munkáját pénteken délelőtt kezdi Fabinyi Tihamér m. kir. titkos tanácsos elnöklete alatt.

— Norvégiában az általános nemzeti munkamozgósítás következtében Oslóban, valamint Oslón kivül több nagy lapot összevonnak.

— A statusquo ante izr. anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje f. hó 16-tól 23-ig: Pénteken este mindkét templomban 7. Szombaton reggel 7, délelőtt a Kápolnási utcában (ifjúsági) fél 10, a Deák Ferenc-utcában 11, délután ifjúsági 3, mindkét templomban 5. Este 8.20 órakor. Köznap mindkét templomban reggel fél 7, este 6 óra 50 perckor. Peszách I. hétfőn este mindkét templomban 7.10, — kedden reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási utcában ifjúsági 10, a Deák Ferenc utcában 11, délután mindkét templomban 5. Peszách II. kedden este mindkét templomban 7.50. Szerda reggel 7, délelőtt a Kápolnási utcában ifjúsági 10, a Deák Ferenc utcában 11, délután mindkét templomban 5, este mindkét templomban 8.20. Csütörtökön este 8 órakor. Beszéd szombaton és kedden délelőtt a Deák Ferenc-utcában — **Az orth. izr. templomban.** Pénteken délután 7.18. Szombaton délelőtt 8, délután 5.30 órakor. Szombat kezdete 7.08, kimenetele 8.20 órakor.

Kerületi vívóbajnokságok lesznek szombaton és vasárnap Debrecenben

A Magyar Vivószövetség VI. kerületének 1942—43. évi vívóbajnokságai folyó hó 17-én és 18-án kerülnek lebonyolításra a MÁV műhelytelep kulturházában, melyet az ottani leventeegyesület a vívósportnak körükben való hírverés érdekében ajánlott fel.

A verseny kitűnő alkalom lesz a vívósportnak a vasutas társadalom sportrajongó ifjúsága körében való megismertetése és megkedveltetésére, mert azon a vívókerület vívóinak színe-java fog résztvenni.

Az eddig beérkezett nevezések szerint a bajnokságok biztos indulói a *Szolnoki Honvéd Tiszti Vivó Klub, a Nagyváradi Sport Egylet, a Szatmárnémeti Törekvés Sport Egylet, a Szatmári Sport Egyesület*, a debreceniek közül pedig a *Békessy Béla Honvéd Tiszti Vivó Klub és a Debreceni Egyetemi Athletikai Club.*

A bajnokságok során mindhárom fegyvernem egyéni és csapatbajnokságai valamint a női tőrbajnokság is döntésre kerül s annak eredménye teljesen nyilt. A SzHTVK és a BBHTVC gárdájának legkiválóbbjait küldi s igy *előreláthatólag e két egyesület csapatai között fog a bajnokság sorsa eldőlni.* A versenyek *szombaton délelőtt 10 órakor kezdődnek a párbajtőrrel* s még aznap levívásra kerül a tőrvivás is. A kardcsapat és egyéni előmérkőzések vasárnap 9 órai kezdettel, mig *a női tőr és a kard egyéni döntőmérkőzések délután 5 órai kezdettel bonyolittatnak le.*

A versenyeken belépődíj nincs s arra mindenkit szivesen lát a Szövetség. A verseny szinhelyére a nyilastelepi autóbusz Kossuth u. 45. sz. előtti megállóhelyétől a menetrendszerű autóbusz a bejáratig szállitja az érdeklődőket.

* **Katona dolog c. rendkívül érdekes regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.**

Gulyás István úri és egyenruha szabóságának új címe **Piac-u. 56.**

GYÁSZROVAT

Özv. Molnár Lászlóné Géber Zsuzsánna, vendéglős özvegye, 80 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután ½4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó termeből ref. szertartással. Lakás: Nyíl-u. 125. Dankó temetkezés.

Három angol hadifogoly a Vatikán a menekült

Róma, ápr. 15. (Interinf) Három angol katona megszökött az olasz fogságból és a Vatikánba menekült. Ennek a három angol katonának vatikánvárosi tartózkodása idejére egy szobát utaltak ki a csendőrkaszárnyában. Letartóztatásuk után az orvos azonnal megvizsgálta őket. A legközelebbi napokban a pápai államtitkárság egyik prelátusa kihallgatja a szökött foglyokat. (MTI)

Felemelték a selyemgubó beváltási árát

A kormány a selyemtenyésztéssel foglalkozó lakosság érdekeit a legmesszebbmenően méltányolva ismét jelentősen felemelte a selyemgubó beváltási árát. A folyó évben a következő gubóbeváltási árakat fizetik:

I. osztályú kg-ja (a tavalyi 3.50 P helyett) 5.— P, II. osztályú kg-ja (a tavalyi 1.20 P helyett) 2.50 P, a III. osztályú (hulladék) kg-ja 0.30 P.

Az ország nyersanyaggal való ellátása érdekében a kormány külön jutalomban kívánja részesíteni azokat a tenyésztőket, akik több munkával és nagyobb buzgalommal több selyemgubót termelnek, **ezért minden egyes olyan tenyésztőnek, aki 20 kg-on felül szolgáltat be I. osztályú selyemgubót, a 20 kg-on felül beváltott I. osztályú selyemgubó minden kg-jáért 7.— pengő beváltási ár fizetését rendelte el.** Ilyen magas gubóár Magyarországon még sohasem volt.

SPORT

A Hadsereg Kupa győztese a 11/II zászlóalj csapata lett

11/II. zlj.—Repülők B) 1:0 (0:0).

Nagy érdeklődés mellett játszották le tegnap az egyetemi sporttelepen a Hadsereg Kupa döntő mérkőzését, melyen a 11/II zászlóalja kiváló együttese megérdemelt győzelmet aratott a Repülők csapata ellen. Az érdeklődő közönség soraiban ott láttuk a hadtest leventeparancsnokával az élen sportszerető honvédségünk számos tagját. Mintegy kétezer érdeklődő előtt ragyogó napfényes időben Kőrösi játékvezető sipjelére öt órakor futott ki a két csapat a következő összeállításban.

11/II zászlóalj: Baranyi, Szabó Kiss, Putnoki, Guspán, Zubán, Kökényesi, Toroczkai, Timár, Kesztyüs, Vass.

Repülők: Rück, Budavári, Borbás, Rosta, Erdei, Nagy L., Bajtai, Tóth A., Gólik, v. Makkai, Sipter.

Az első félidő változatos játékot hozott, melyen mindkét csapat igen sok gólhelyzetet hagyott ki. A repülők kapuját csak a szerencse mentette meg a góltól, — mert Vass egy lefutás befejezéseként remekül ad középre, Rück elvéti a labdát, de a hátra húzódott Budavári a gólvonalról menti a már gólnak látszó lövést. De nemcsak a repülők kapuja forgott veszélyben, hanem igen sok meleg helyzet adódott a másik kapu előtt is, de támadásukat nem kisérte szerencse. Az első félidő gólnélküli döntetlennel ért véget.

A második félidőben a lelkesebb 11/II. zászlóalj csapata meg érdemelten szerezte meg a félidő 29 percében a győzelmet jelentő gólt. Egy elörevágott labdával Vass szépen lefut a szélen s a kihuzódott Kesztyusnek remekül adja a labdát, aki habozás nélkül pontosan lő a jobb sarokba s a kissé késő vetődő Rück mellett a hálóba vágódik a győzelmet jelentő gól, 1:0.. A gól után heves harc indul meg mindkét csapat részéről, de a mérkőzés végéig az eredmény nem változik s igy a 11/II zászlóalj együttese megérdemelten szerezte meg a hadtest bajnoki cimet.

Jók: Szabó, Kiss, Vass és Timár, illetve Bordás, Erdei, Nagy L. és Gólik. Körösi jól vezette a mérkőzést.

A mérkőzés befejezése után a hadtest leventeparancsnoka meleg szavak kiséretében adta át a felsorakozott csapatoknak a díjakat.

Hadtest—Repülő A) 1:0. (0:0). DEAC pálya, vezette: Gorondi. A harmadik helyért vivott küzdelemben még nagyobb arányban is győzhetett volna a remekül játszó hadtest csapata. Góllövő: Deli. Jók: Tisza (a mezőny legjobbja) Szücs, Deli, illetve Sz. Kiss, Berei. Gorondi kifogástalanul vezette a mérkőzést.

A hadsereg kupa végeredménye: bajnok a 11/II. zászlóalj csapata. 2. Repülő B). 3. Hadtest. 4. Repülő A).

*

A DVSC a Békéscsabai Törekvéssel játszik vasárnap délután fél 5 órai kezdettel a Diószegi úti sporttelepen NB bajnoki mérkőzést. A csapat Nagy Mihály, Csokai, B. Nagy — Zilahy, Mester, Kálmán, vagy Szabó II. — Komlóssy, Szabó I., Szilágyi, Tisza, Sidlik összeállításban játszik. A mérkőzést Egressy vezeti. Előzőleg fél 3 órai kezdettel az atlatör bajnokság rangadója lesz a D. Villanygyár és DVSC II. csapatai között. Karsay játékvezető vezetésével.

A levente labdarugó bajnokságban két érdekes mérkőzés kerül lejátszásra a Piarista gimnázium—Debreceni MÁV LE és Debreceni LE —Református főgimnázium között. A Társulati Kereskedelmi Balmazújvároson a Felsőipariskola Hajdúnánason, a Nyilastelep Hajdúböszörményben játszik.

Nagy érdeklődés nyilvánult meg a DVSC—Ganz TE és a BSZKRT—Ceglédi Vasutas országos birkozó csapatbajnoki mérkőzések iránt, melyek vasárnap délután 2 órai kezdettel a MÁV Egyetértés disztermében a DVSC rendezésében kerülnek lebonyolításra. A debreceni birkozógárda a legesélyesebb jelöltje az országos bajnokságnak. A két mérkőzésen az ország legjobb birkozói indulnak és nagyszerű küzdelmekre, szép, élvezetes sportra van kilátás.

D. Husos—P. MÁV mérkőzés lesz vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Dohánygyár sporttelepén. Mindkét csapat legjobb összeállitásaban veszi fel a küzdelmet. A D. Húsos bizik abban, hogy a csapatot végre elhagyja a sorozatos balszerencse és szép eredményt ér el a kitűnő formában levő püspökladanyiak ellen. Az érdekes délelőtti mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Svájc ellen készülő válogatott keret javuló játékkal győzött a Törekvés ellen 5:0 arányban Marosvári (2), Bodola (2) és Tóth III. góljával.

Az NB I-ben vasárnap Ferencváros—Vasas, Csepel—Nagyvárad, Elektromos—Gamma, Törekvés—Kispest, Haladás—Diósgyőri MÁVAG, Kolozsvár—Salgótarjáni BTC, Szeged—Szolnok, Ujvidék—Ujpest mérkőzések lesznek.

— Súlyos vereséget szenvedett a DEAC a főiskolai bajnokság elődöntőjében MAFC—DEAC 9:2 (6:0) Vezette: Virágh. Góllövők: Kordik 4, Molnár 4, Tamássi 11-esből, illetve Bucsina 2. A DEAC szomorú veresége egyuttal azt is jelenti, hogy Debrecenben lejátszásra kerülő döntőmérkőzéseken nem szerepelhet a csapat. Igy meglehetősen érdektelenek lesznek a közönség szempontjából a mérkőzésnek. Ez pedig anyagi szempontból is káros lesz.

A Mátyás-csoportban Kolozsvári Bástya—Nagybányai SE, Kol. MÁV—Csabai AK, Székely földi MÁV—Marosvásárhelyi SE

lesznek az érdekesebb mérkőzések.

A DiMÁVAG visszalép a bajnokságtól, ha a szövetség a Ferencváros óvásának helyt ad. A Ferencváros, mint ismeretes, azt vitatja óvásában, hogy Fazekas az első gólnál kézzel tette maga elé a labdát és a játékvezető szabálysértést követett el, amikor a partjelzőt megkérdezte és annak véleménye ellenére megadta a gólt.

Amikor újra kérik a játékvezető kiküldését... Hajdúböszörményben vasárnap Harsányi, a fiatal játékvezető gárda kitűnő, tehetséges tagja vezetett mérkőzést és játékvezetésével annyira elégedettek voltak a mérkőző csapatok, hogy kérést intéztek a kerületi JT-hez: újra Harsányit küldjék ki. A kérést, mely jó fényt vet az új debreceni játékvezető gárda képességeire, m l tányolta a kerület és így a szombaton Hajdúböszörményben lejátszásra kerülő Hajdúböszörményi gimnázium—Egri gimnázium Szent László kupamérkőzést is Harsányi vezeti, aki egyébként vasárnap Szatmáron a Sz. Törekvés—Józserencse mérkőzés játékvezetője lesz.

Egy eredményesnek igérkező és egy eredménytelen óvás. A Hajdúszoboszlói LE-nek a Felsőipariskola ellen beadott óvását elutasították, mert nem nyert beigazolást, hogy Kovács MLSZ-egyesülethez lenne igazolva. — A Hajdúnánási LE viszont megóvta a Hajdúböszörményi gimnázium ellen 3:0-ra elvesztett mérkőzését, mert a böszörményi csapatban P. Nagy, aki már több mérkőzésen résztvett a leventebajnokságban, MLSZ-játékos. Az óvást a jövő héten tárgyalják.

A KISOK-bajnoksagban egyenlő pontszámmal áll az élen az állami gimnázium és kegyesrendi gimnázium. A bajnoki táblázat a következő:

1. Állami gimn.	8	14:11	11
2. Piarista gimn.	8	13:11	11
3. Felsőiparisk.	8	14:12	10
4. Reform. főgimn.	8	10:10	5
5. Kereskedelmi	8	9:13	5

Játékvezetőküldés a vasárnapi bajnoki fordulóban: Debrecenben: DVSC—Békéscsabai Törekvés, vezeti Egressy (partjelző Körössy, Kobzos); DVSC—Villanygyár, Karsay; Szatmárnémetiben Sz. Törekvés—Józserencse, Harsányi; Nagybánya Petrozsény—S. MÁV, Kiss F.; Mátészalka MTK—Sz. Törekvés, dr. Nagy Zsolt; Nyiregyháza MOVE Szabolcs—Derecske, Herr; Ny. VSC—DMTE, Lakatos; Berettyóújfalu B. Turul——Karcagi LE, Gorondi; Debrecenben Húsos—PMÁV, Kádár; Balmazújváros BLE—Kereskedelmi isk., Sorszegi; Hajdúdorog HLE—Hajdúszoboszló, Vágó; Hajdúböszörmény Gimn.—Nyilastelep, Erdélyi; Hajdúnánáson HLE—Felsőipar, Orosz; Debrecenben Piarista gimn.—MÁV LE, Pál; DLE—Ref. gimn., Czabán; Kenderesen dr. Thomas, Kúnhegyesen Szabó K., Tiszabőn Tasnádi, Püspökladányban Zágonyi, Tiszaburán Farkas vezet mérkőzést.

A DMTE játékosok felszerelésel félhat órakor a DTE pályán jelenjenek meg tréningen, utánna szakosztályi ülés, a nyiregyházi út megbeszélése és a csapat összeállítása. Mindenki pontosan jelenjen meg. Intéző.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó évi április hó 19-től, hétfőtől kezdve 1943 április 27-éig, keddig bezárólag a *MÁV p. u.—Gazdasági Akadémiai (pallagi) vonalon a hétköznapokon* ezidőszerint érvényben lévő menetrendet megszüntetjük és helyette *az alábbi menetrendet léptetjük életbe:*

1. MÁV p. u.-tól—Gazdasági Akadémiára indul: 6.43, 11.10, 13.06, 17.18 és 21 ó 00 perckor.

— Gazdasági Akadémiáról—MÁV p. u.-ig indul: 7.21, 12.22, 13.46, 17.58 és 21 ó 45 pkor.

A vasár- és ünnepnapokon ezidőszerint érvényes menetrend továbbra is érvényben marad.

A Debreczeni Helyi Vasút rt. Üzletigazgatósága.

KÖZGAZDASÁG

HIRDETMÉNY

Unió Kereskedelmi Rt. 1943 április 27-én, délután 4 órakor tartja Debrecenben, Péterfia u. 29. alatt 1942 üzleti évet záró **XXIII. rendes közgyűlését,** melyre részvényeseit meghivja.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság, felügyelőbizottság jelentése 1942 üzletévről, számadások előterjesztése, mérleg megállapítása, határozathozatal évi eredményről.

2. Igazgatóság, felügyelőbizottság felmentvénye.

3. Határozat részvénytársaság felszámolásáról, felszámolók választása.

4. Három felügyelőbizottsági tag választása.

Számadások társaságnál megtekinthetők.

Szavazati jog gyakorlásához részvények, le nem járt szelvényekkel a közgyülés előtt három nappal társaság pénztáránál letétbe helyezendők.

Debrecen, 1943 április 14.

Igazgatóság.

Mérlegszámla. Tartozik. Pénztár: 16.540.31. Pénzintézeteknél: 6,698.84. Adósok: 1,164 01. Ingatlan: 31.500.—. Irodaberendezés: 40.—. Veszteség: 3,764.96. Összesen: 59,708.12. — Követel. Részvénytőke: 50.000.—. Tartalékalap: 9.708.12. — Összesen: 59,708.12. — Eredményszámla. Tartozik. Költségek: 1,375.15. Alkalmazottak fizetése: 1261.34. Villany: 76.—. Beruházási hozzájárulás: 700.—. Kétes követelések: 443.85. Társadalombizt. díjak 195.21. Akolbér 592.—. Adó: 3,941.18. Összesen: 8,584.73. Követel. Ingatlan bérjövedelem: 4.630.58. Kamatjövedelem: 189.19 Veszteség: 3.764.96. Összesen: 8,584.73.

—oOo—

— *A kévekötő aratógépekhez május hó 5-ig lehet zsinegeket igényelni.* Felhívja a Gazdasági Egyesület azon debreceni és hajdúmegyei aratógéptulajdonosokat, kiknek az 1943. évre kévekötő zsinegekre van szükségük, hogy ebbeli igényüket f. évi május hó 5-ig az egyesület titkári hivatalában Hatvan u. 1. I. em. annál inkább jelentsék be, mert a későbbi igénylések egyáltalában nem lesznek kielégithetők. Az igénylő nevén és lakcímén kivül feltétlenül bejelentendő a learatandó területek holdban kifejezett mennyisége, az aratógép megnevezése és az igényelt zsineg mennyisége.

A szükséges mennyiséget az egyesületnek a m. kir. Gazdasági Felügyelőséghez tett előterjesztése alapján a m. kir. Ipari Anyaggazdálkodási Hivatal Textilipari Osztálya fogja kiutalni és a szétosztással a Mezőgazdák Szövetkezete és a Hangya Szövetkezetek lesznek megbízva.

—oOo—

Hirdetmény

A juhtenyésztéssel foglalkozók figyelmét felhívom arra, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ebben az évben tart juhászképző tanfolyamot folyó évi május hó 3-tól 8-ig a gróf Semsey László balmazújvárosi uradalmának kónyai juhászalában. A közelebbi részletek a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál tudhatók meg, jelentkezési határidő a korlátolt számú hallgatók felvételére április 25-ig tart a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál. **Polgármester.**

—oOo—

Debreceni takarmányárak. Búzazsalma 4.20, rozsszalma 4.20, árpaszalma 5.40, cukorrépa 5.35, takarmányrépa 4.20.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Hadbavonultak hozzátartozói. Kérésüket illetékes helyen tolmácsolni fogjuk.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u 3 sz T : 28-72 487 6 3

KOSZTOLÁNCZY Imre magánnyomozó irodája Lorántffy u. 19. 1295 4. 30.

LEVELEZÉS

VÁLTÓPÉNZ, csak 10 és 20 filléres, amig a készlet tart, kaphatók, a kiadóhivatal pénztárában. 1926 vv.

ALKALMAZÁST nyer férfi

EGY fodrászsegédet állandóra, vagy kisegitő munkára azonnalra felvesz Kiss János, Csapó u. 17. szinházi átjáró. 1877

MÁJUS elsejére viceházmester felvétetik — Piac u. 58. 1896

FIATAL házaspár házmesternek felvétetik, — Komlóssy út 15 1892

ASZTALOSSEGÉD magas fizetéssel felvétetik, fehér munkára, Hatvan u. 53. 1912

KIFUTÓ fiú vagy leány azonnali belépésre felvétetik, Kiss úridivatszabóság, alföldi palota. 1924

KIFUTÓT felvesz Keményffy, Miklós u. 2. 1965

ALKALMI munkást, zsidót is felvesz Auspitz festéküzlet, Csapó u. 16. 1190

KISEGITŐ fodrász segédet 5 P napidíjazással azonnal felveszek. Rácz, Budai Ézsaiás u 44. 1197

ALKALMAZÁST keres férfi

CSAPOS, ki söntésben lentkezzen Wesselényi u 3. vendéglőben. 1887

GYERMEKTELEN házaspár ajánlkozik ház mesternek. Cimet „Fiatalok" jeligére a kiadóba. 1949

ALKALMAZÁST nyer nő

NEGYVENÖT év körüli egyszerű, főzni tudó ház vezetőnőt keresek pusztára. Kincses Józsefné, Nádudvar. 1769

HÖLGYFODRÁSZ segédkisasszonyt még alkalmazok, 40.— P heti fizetéssel. Horgonyi, Szoboszlói út 4. telefon: 39-51. szám. 1195

EGY jómunkás fodrászleány felvétetik, Attila-tér 7. 1198

VARRÓ lányokat felveszek, női ruha konfekció varráshoz. Csapó u. 95. sz. 3 ajtó. 1962

INTELLIGENS izr kisasszonyt keresek Miskolcra 8 éves kislányom hoz. Németül tudók előnyben. Cím a kiadóban. 1944

ALKALMAZÁST keres nő

ÖNÁLLÓ izraelita főzőnő ajánlkozik. Cím a kiadóban. 1194

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

BEJÁRÓ mindenes felvétetik, cukrászda, Kossuth u. 11. 1863

GYERMEKSZERETŐ főzőmindenest keresek, azonnalra, vagy 15-ére, Poroszlay út 26 sarok. 1122 vv

TISZTA, rendes bejárónőt felveszek, Baltazár Dezső u. 18. 1 ajtó. 1193

BEJÁRÓNŐT 7—12-ig jó bizonyitvánnyal felveszek, rendes fizetés, és koszt. Rákosi Jenő u. 5. I. em. 9 1961

AJÁNLAT

HASZNÁLT órákat veszek, javitok eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3.

KIEGÉSZITŐ zsebiampa elemet, anodot, szárazelemet, torott gramofon lemezt veszek Mayer mérnök Kossuth u. 13 911 4. 30

KÉSZITTESSE öltönyeit garantált műrostmentes szövetekből. Fekete szabómesternél. Csapó 90. 1542 4. 24.

CIANOZ vizsgál, zsiványiktelenit felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. verestemplomnál. 606 11 4.

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserélek. Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

KERÉKPÁRT varrógépet, gramofont szakszerüen javit Roboz és Tanner Piac u 5. 1439 5. 4

TÖRÖTT gramofon lemezért 220-at fizetek. Villanykörte csere 30 fillér, Biró, Hunyadi u. 22 739 7. 3.

ÉRTÉKES kelengyéjét toledóval is gyorsan kézimunkázzuk. Hozott anyagjait külön bebiztositottuk „Favorit"ban. Csapó 24. Weisz Sámuel né vállalja 1560 5. 5.

CIÁNOZTASSON Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. 631 7. 1.

SZÖRME bundákat javitok, alakitok, festek. Veszek, eladok. Kóváry szücsmester, püspöki palota. I. 31. 593

LEGOLCSOBBAN kifogástalanul fest, tisztit, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

KERESLET

KIFOGÁSTALAN állapotban lévő bilgeri csizmát keresek megvételre. Ajánlatot „Bilgeri 40—41-es" jeligére a kiadóba kérek. vv 1535

TOLLAT legmagasabb napi árban vesz Hangya tollgyüjtő telepe, József kir. herceg u. 71. 1742

LEKVÁRT házikészité süt minden fajtát veszek, úgyszintén héjas diót. Magoss György-tér 12. Jakab füszerüzlet. 1803

ÉLELMISZER, ITAL

ELADÓK használt, töltőképes boroshordók és kitünő zamatú finom fajborok. Szentannapuszta, megállóhely özv. Nagy Pálné szőlőtelep. 1963

TELJES ELLÁTÁS

KOSZTOST felveszek, Takács Mária, Tóth Árpád u. 64 1964

RÁDIÓ

RÁDIÓ javitás evtizedes gyakorlattal Szabó műszerésznél. Csapó u 84. sz. telefon: 32-54 1562 5 26

RÁDIÓ 3+1 csöves nagy Philipsz, hangszóró eladó. Timár u. 16., 2 ajtó. 1955

RÁDIÓ és egy szürke férfi öltöny, középalakra olcsón eladó. Gyepüsor 50. 1957

BUTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u. 71 udvarban Brilliné. 441 6. 30.

ELADÓ úriszoba, ebédlő. Megtekinthető kizárólag 3—5 között, Széchenyi u. 47. 1189

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések. Salamon bútorüzletében — Jóminőség előnyös árak Hunyadi u 2. 1505 5. 5.

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

KERÉKPÁRT, villanyt szerel, javit, Kerekes, Hatvan u. 4. (főpostával szemben). 598 6. 30.

LAKÁSCSERE

SZOBA, konyha, előszobát elcserélném hasonlóval, Rákóczi u. 7. házfelügyelőnél 938. 4. 30

KÉTTOSZOBÁS régi bérü, minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy negy szobás, komfortos lakással. Cim a kiadóban. 1462 vv

ELCSERÉLNÉM Poroszlay úton levő 3 szobás, összkomfortos régi bérü villalakásomat, — Nagyerdőhöz közel levő régi bérü, vagy összkomfortos négy, vagy ötszobás villalakással s esetleg más földszinti hasonló lakással, telefon 22-88 sz. 1121 vv

ELCSERÉLNÉM Piac utcai 2 szoba, s konyha, komfortos, kötött bérü emeleti lakásomat, komfortos 2 szoba és egy kis szobából álló lakásra, mely lehet a város nyugati kertségében is. Ajánlatot Sürgős jeligére kérek. 1196

LAKÁST KERES

BUTOROZOTT szobát keresek azonnalra. Ajánlatokat „Orvos' jeligére kiadóhivatalba kérek. 1956

BUTOROZOTT szobát lehetőleg kerttel keresek azonnalra. Mayer Kálmán, Rex gyógyszergyár. 1954

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

ELADÓ egy kenyér üzleti berendezés, üzlettel, együtt, forgalmas helyen azonnal átadó. Ceglédi u. 1. Boskovics. 1860

ÜZLET, MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

KIADÓ fatelep, szénraktárral, kétszobás lakással. Értekezni Nagy ingatlanirodában, Csapó 27. 1191

BUTOROZOTT SZOBA

BUTOROZOTT szoba konyha használattal, — fiatal házaspárnak azonnal kiadó Cim a kiadóban. 1960

ELVESZETT

FÉLPÁR egyköves brilliáns függő, Kút utcától Meszena, Leány, Nyomtató, Vár, Színház átjáró és Kossuth utcán keresztül a városházáig elveszett. Jutalom ellenében Kút u. 68. alatt Timár Istvánnéhoz kérem beadni 1187

ELVESZETT egy 8 hónapos szőke koca. — Nyomravezető jutalomban részesül Szoboszlói kövesút, Karacs kovácsmühely, vagy városi bitang istállóba bevinni. 1947

VEGYES

SZÁZ darab málnatő 10 pengő. Kotlót adok tengeriért. Sesztina u. 4 kisállomás mellett. 1183

GYÖNYÖRÜ nagy magyar perzsaszőnyeg kisebbek, futószőnyeg, cipők eladók. Igazgatóné törvényszék. 1916

PULYKÁKAT és tyúkokat adok ki feles tartásra. Jelentkezni lehet Simonffy u. 7. I. e. 1 ajtó. 1948

GYERMEKKOCSI

EGY sötétkék sport gyermekkocsi eladó. Kis Bethlen u. 12. 1923

FEHÉR gyermek sportkocsi és faragott gyermekállóka olcsón eladó. Herceg u. 4. B. sz Vargakert 1951

HASZNÁLT RUHA CIPŐ

FÉRFI ruha és felöltő eladó Böszörményi út 10 baloldali utolsó ajtó. 1958

JÓMINŐSÉGÜ 2 viharkabát eladó. Nyil u. 62 1199

INGÓSÁG VÉTEL

VESZEK egy légpuskát, Elek. K. Tóth u. 44. sz. hátul az udvarban. 1950

INGÓSÁG ELADÁS

KÉT ajtó, 1 szekrény, 1 tűzhely eladó. Széchenyi u. 7. udvarban hátul. 1952

NAGYOBB jégszekrény eladó. Megtekinthető Hatvan u. 1. I. em. ajtó 23. 1953

GAZD. TERMÉNY

FUGEFA többeves, gyökeres, még a régi von kapható, Hatvan u. 24. Házfelügyelőnél. 194

GAZD. ESZKÖZ

HAJTOKOCSIT jó állapotban levőt keresek. Cimet a pénztárnál szíveskedjen leadni 1545 vv

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

MEGVÉTELRE keres 4—500 négyszögöles termő gyümölcsöst városban és 2—3 hold veteményes földet város szélén az evangelikus egyházközség, Miklós u 3. 1178

ELADÓ HÁZ

WESSELÉNYI u 117 sz ház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Papp ügyvédeknél, Iparkamara. 1495 vv

ELADÓ HÁZHELY

BALATONALMÁDI mellett 200 öles telek, a Balatonhoz öt percre eladó Értekezni Auguszta szanatórium, postahivatal. 1959

ELADÓ FÖLD

PENYIGE mellett 117 hold föld eladó, vagy bérbeadó. Pécsi és Papp ügyvédek, iparkamara. 1495 vv

VIDÉKEN állomás, kőút mellett 5 hold feketeföld, 14 ezerért eladó. Nagy ingatlanirodában Csapó u. 277. 1192

ELADÓ ÁLLAT

TIZ darab v. tarka 2—3 éves üsző eladó. Őszig tartom legelőn. Esetleg telelésre is vállalom. „8000 pengő" jeligén. 1771

HARMINC—negyven darab 2 éves fehér tinót elvállalok legelőre és telelésre. „Gazdaság" jeligén. 1770

ANGORA nyulak ketreccel eladók. Lehel u 3 Értekezhetni reggel 8—10 óráig. Ugyanott épület anyagok, ajtók, üveg fal, eladók. 1200

NÉGY anyalóba eladó. Wolaffka u. 26. 1943

KOTLÓT, tenyészkakast adok tengeriért, — Széchenyi u. 74. 1946

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató

Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.

Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY